

SREČANJE MLADIH ORNITOLOGOV SLOVENIJE SMOS (1995–2008)

SREČANJE MLADIH ORNITOLOGOV
SLOVENIJE SMOS
(1995–2008)

Zbornik povzetkov

Uredila Tanja Šumrada

Srečanje mladih ornitologov Slovenije SMOS – Zbornik povzetkov

Izdajatelj:

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)

Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana, tel.: 01 426 5875

E-pošta: dopps@dopps.si, spletna stran: <http://www.ptice.si>

Urednica: Tanja Šumrada

Lektura: Jurij Hanžel

Oblikovanje: Camera d.o.o.

Tisk: Schwarz d.o.o.

Naklada: 300 izvodov

Ljubljana, 2009

DOPPS, november 2009

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

598.2(497.4)(082)

SREČANJE mladih ornitologov Slovenije SMOS : (1995–2008) :
zbornik povzetkov / uredila Tanja Šumrada ; [avtorji fotografij]
Dare Fekonja ... et al.]. – Ljubljana : Društvo za opazovanje in
proučevanje ptic Slovenije (DOPPS), 2009

ISBN 978-961-6674-14-0

1.Šumrada, Tanja

248349440

Fotografija na naslovnici: rjavi srakoper *Lanius collurio*
Avtor fotografije na naslovnici: Dare Fekonja
Avtorji fotografij: Dare Fekonja, Peter Legiša,
Tomaž Mihelič, Dietmar Nill, Matjaž Premzl,
Borut Rubinič, Željko Šalamun, Erik Šinigoj,
Radoš Šumrada

Kazalo

Uvodnik – Andrej Šorgo	5
Uvodnik – Damijan Denac	6
Uvodnik – Aleš Tomažič	8
Spremna beseda – Tanja Šumrada	10
1. SMOS (1995)	13
2. SMOS (1996)	22
3. SMOS (1997)	30
4. SMOS (1998)	38
5. SMOS (1999)	49
6. SMOS (2000)	56
7. SMOS (2001)	62
8. SMOS (2002)	67
9. SMOS (2007)	72
10. SMOS (2008)	78
Kazalo sodelujočih šol	83
Imensko kazalo avtorjev	86
Imensko kazalo mentorjev	91

U VODNIKI

V osemdesetih in devetdesetih smo bili vsi po malem zeleni. Nosili smo »bedže« oz. priponke z napisi »Bolje aktiven, kot radioaktiven« in »Mura, fuck off«, aktivisti Loesje pa so na smetnjake lepili plakate, na katerih je pisalo »Zakaj delamo smeti, če jih mečemo stran?«, Zeleni Slovenije so predstavljali realno moč v parlamentu in na Ptujju izdajali časopis z naslovom Mavrični bojevniki. Na mladinski raziskovalni tabor si lahko brez velikih formalnosti na obisk priklical člana predsedstva države, dva ministra in predsednika zbora v parlamentu. Noro! Vse je vrelo od idej in entuziazma in beseda improvizacija se je pisala z veliko začetnico. Če samo pomislim, kje in v kakšnih razmerah so bili organizirani mladinski raziskovalni tabori – danes bi nas verjetno pozaprl ali vsaj oglobili, ker ne bi plačali turistične takse za bivanje v opuščenem župnišču.

Prvo srečanje mladih ornitologov Slovenije je bilo naraven otrok takratnih dogajanj. Nastalo je z idejo združiti zanimanje za naravo, v tem primeru za ptice, z željo predstaviti mladim radost in vznemirljivost raziskovanja. Priprave na prvo srečanje so bile sicer v marsičem podobne mojstrovinam iz risank »A je to«, a kljub temu smo prvo srečanje tudi uspešno izpeljali. Takrat smo mislili, da se nam dogaja nekaj imenitnega, da pa je tudi pomembno,

nam je dal vedeti UNESCO, ki je poročilo o prvem srečanju objavil v svoji reviji Connect.

Od takrat se je marsikaj spremenilo. Mnogo iniciativ je zamrlo in če se ozrem nazaj, potem je prava radost, da je eden od preživelcev tistega vznemirljivega časa prav to srečanje.

dr. Andrej Šorgo
(koordinater SMOS 1995–1997 in 1999)

Maribor, 18.11.2008

SREČANJA S PTICAMI ZA ISKRICO SREČE

Misel na mlade, ki so kadarkoli sodelovali na dosedanjih desetih Srečanjih mladih ornitologov Slovenije (SMOS), in na njihove mentorje me navdaja z velikim optimizmom. Velika večina teh mladih je namreč neposredno ali posredno pri raziskovalnem delu za SMOS razvila zdrav in kritičen odnos do mnogih pojavov današnje družbe, tudi škodljivih in zlasti nevarnih za mlade, ter razvila vrednote, ki so osnova pozitivnega družbenega razvoja. Te vrednote seveda niso brezdelno celodnevno poležavanje pred televizijo ali preganjanje virtualnega nasprotnika tja v neskončnost. Nasprotno, povezane so s stvarnostjo in so znamenja prebujenega duha – jasni in konkretni cilji, vztrajnost, sodelovanje, raziskovanje, prevzemanje odgovornosti. Takšen duh pa ponavadi ne dela le zase, v pomoč je tudi drugim. Koliko so ti mladi s svojim zgledom že storili – v svojih družinah, v družbi in pri samem terenskem delu, ko so se srečevali z drugimi ljudmi? Nekatere izmed njih je vztrajnost pripeljala zelo daleč. Niso pa vsi ostali zavezani ornitologiji. Nič zato. Cilj tega projekta nikdar ni bil ustvarjanje ornitologov. Mnogo bolj kot to so pomembne razvite vrednote, ki jih kasneje pri kateremkoli opravilu ali delu nekdanji mladi ornitolog ne bo nikdar pozabil.

Čeprav sodi med vzgojno-izobraževalne projekte, sem mnogokrat dejal, da je SMOS tudi eden najpomembnejših naravovarstvenih projektov. Do danes nisem spremenil svojega mnenja. Znanje je kot luč, ki prižgana v hipu opravi s temo neznanja ali s temo

brezbrižnega, egoističnega in izkoriščevalskega pogleda na svet. S predpisi in zunanjo prisilo ne opravimo nič.

Še danes lahko občudujemo vizionarstvo začetnika SMOS-a, Andreja Šorga ter Karmen Špilek-Štumberger in Boruta Štumbergerja za vzporedno razvito Ornitološko šolo za učitelje, ki pa je žal delovala le krajši čas. Koliko pred tedanjim časom in sploh pred zrelostjo DOPPS-a za tovrstne ideje so bili takrat ti ljudje. In kje bi bili danes, če bi jih okolica znala na pravi način podpreti in jim slediti? SMOS, obujena Ornitološka šola za učitelje, tabor mladih ornitologov, predavanja, ekskurzije in ornitološke delavnice za šole so elementi vzgojno-izobraževalnega sistema, ki lahko dajo najboljše rezultate, vendar le, če so povezani v smiselno celoto in so integrirani v sistem formalnega izobraževanja mladih in učiteljev. Žal še vedno niso, zato pa mora biti to naloga za prihodnost.

Srečanje mladih ornitologov je ime za končni dogodek, zaključek projekta, ko se mladi enkrat letno srečajo in kot na kongresu na kratko predstavijo svoja raziskovalna dela. Eni v kravati za katedrom in s profesionalno prezentacijo, drugi s palico v roki pred plakatom, tretji v družbi še petih s kitaro v roki. Paša za oči in vsakoletna materializirana neskončna ustvarjalnost mladih. Vendar se mi osebno bolj kot zaključno srečanje zdijo pomembna vsa tista srečanja, ki jih mladi doživijo na poti priprave raziskovale naloge, študija, pogovorov, druženja, terenskega dela,

pisanja .... To so srečanja, ki jih izoblikujejo, jih obogatijo, jim usodno zaznamujejo življenja in jih usmerjajo na njihovi poti. In zaradi teh srečanj in njihovega učinka je zame SMOS eden najpomembnejših vzgojno-izobraževalnih projektov oz. projektov DOPPS sploh. Želim si, da bi še mnoga leta srečanja s pticami vzbujala v mladih sočutje in odgovoren odnos do narave in da bi mladi znali le-tega z leti oplemenititi v razumevanje in spoštovanje na nivoju medčloveških odnosov. Vsem mentorjem, staršem in ostalim, ki mlade pri tem vzpodbujate in jim stojite ob strani, pa želim veliko uspehov pri delu.

dr. Damijan Denac
(koordinator SMOS 2000–2002)

Ljubljana, 1.11.2008

POTI MLADIH ORNITOLOGOV

Kar malo presenečen sem vsakič, ko se spomnim, da je že več kot deset let od tega, ko sem še sam, kot mladi udeleženec, sodeloval na tem srečanju. Takrat še kot učenec petega razreda nisem točno vedel, kam me bo peljala pot ljubitelja ptic. Skupaj z Matjažem Premzlom sva na srečanju sodelovala vse od leta 1997 do prekinitve leta 2002. Vsako leto sva komaj čakala na naslednje. Ponavadi še nisva predstavila ene naloge, ko sva že delala načrte za drugo.

Kot otroka te seveda privlačijo tako nagrade kot tudi ideja, da si najboljši srečanja. Čez čas pa pride tudi nekaj drugega. Več kot več o pticah, bolj te začnejo zanimati. Delo za raziskovalne naloge pa je zajemalo še marsikaj več kot le ptice. To usodno srečanje pred desetimi leti je bil dogodek, ki je močno vplival na nadaljnji potek mojega življenja. Na nek način mu je celo dal smisel. Od takrat dalje je bilo jasno, da bodo ptice zagotovo del tega, s čimer se bom ukvarjal tudi pozneje v življenju.

Ta nedolžen začetek je sprožil verižno reakcijo predavanj, taborov, izletov, akcij in srečanj, ki sem se jih z veseljem udeležil v naslednjih letih. Postal sem ljubitelj ptic in narave, s srcem in dušo. Pozneje sem se vpisal na študij biologije in zahvaljujoč Srečanju mladih ornitologov v preteklem desetletju spoznal ogromno. Moje zanimanje se je razširilo še na številna druga področja naravoslovja s to posledico, da si dandanes ne znam več zamisliti ničesar drugega kot »svojo pot«.

Težko je reči, ali bi moje življenje imelo podoben potek tudi brez srečanja. Osebn mislim, da imamo vsi v sebi stvari, ki nas zanimajo, pa ni nujno, da za njih vemo. Včasih potrebujemo nekaj, kar iz plamenčka v nas naredi konkreten ogenj. Srečanje mladih ornitologov je bil točno ta dogodek, ki je zanetil moj požar.

Ko sem se spomnil dejstva, da je ravno to srečanje meni toliko dalo, me je obdala žalost, da ga ni več. Kakšna škoda za vse tiste, ki bi jim morda pomenilo prav toliko kot meni, in kakšna izguba za vse nas, ki se danes borimo za ohranjanje narave in nujno potrebujemo entuziaste, voljne pomagati in željne spremeniti svet na boljše. Brez srečanja morda nikoli ne bodo vedeli, da kaj takega kot je opazovanje ptic sploh obstaja. Nisem potreboval dolgo za spoznanje, da je edina stvar, ki manjka nekdo, ki ima čas in voljo, da celotno stvar organizira.

Glede na to kaj vse je srečanje dalo meni, se spodobi, da dam nekaj nazaj. Seveda ne srečanju kot takemu, ampak mladim raziskovalcem. Iz tega razloga sem lani obrisal prah s starih fasciklov ter zbudil srečanje iz njegovega zimskega spanca. S tem sem si naložil precej dela in izgubil kar nekaj časa in živcev. Med organizacijo seveda pridejo tudi trenutki, ko se vprašaš, če je vsega tega vredno. Na samem srečanju potem vidiš mlade, kako z nekoliko treme, a ponosno, predstavljajo svoje delo, spomniš se na svoje čase v njihovi koži. Najpozneje takrat nimam

nobenega dvoma več v pravilnost svojega
počtetja in počtetja vseh ostalih, ki bodo kdaj
to nalogo prevzeli za menoj.

Aleš Tomažič
(koordinator SMOS 2007–2008)

Dunaj, 3.12.2008

S

PREMNA BESEDA

Srečanje mladih ornitologov Slovenije je eden izmed izobraževalnih projektov Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije z najdaljšo tradicijo. Začetki in prvi SMOS segajo v danes že daljno leto 1995. Skozi kar deset let srečanj so svoje znanje in ustvarjalnost razvijale generacije mladih. Mnoge med njimi je morda prav ta dogodek zaznamoval za vedno in jih v življenju usmeril v naravoslovne in ornitološke vode, kjer svoje delo nadaljujejo še danes. Spet drugi so morda ubrali drugačno pot. Vendar pa je sposobnost opazovanja in raziskovanja ptic in narave, ter zmožnost prisluhniti njenim glasovom nekaj, kar te naloge in njihove avtorje družijo.

Pričujoči zbornik je nastal z namenom, da delček tega velikega mozaika zberemo in izdamo v skupni knjigi. Kot urednici mi je bilo izjemno zanimivo odkrivati te zaklade in jih iz prašnih polic ponovno vleči na svetlobo. V teh desetih letih je s svojimi nalogami sodelovalo preko 700 mladih raziskovalcev, učencev osnovnih in dijakov srednjih šol iz vse Slovenije. Mnogi med njimi so sodelovali več let zapored. Skupni rezultat je tako 170 raziskovalnih nalog, ki se vsebinsko dotikajo zelo različnih področij ornitologije. Poleg popisov vrst in monitoringov, so mladi raziskovali tudi vedenje, prehrano in gnezdenje

ptic. Zelo zanimive so tudi nekatere razprave in naloge na temo ugotavljanja dejavnikov, ki ptice bodisi na selitvi, bodisi med gnezdenjem ogrožajo.

Seveda ne smemo pozabiti tudi na neprecenljiv vložek, ki so ga k prav vsaki raziskavi dodali mentorji nalog. Ti so bili učitelji ali profesorji na šolah ali pa biologi, ornitologi in drugi strokovnjaki s področja okolja in narave. S svojim znanjem, zgledom in spodbudami so mlade navduševali in pomembno pripomogli k širjenju ideje o raziskovanju in varstvu narave. Na srečanjih je v podporo mladim sodelovalo 110 mentorjev, mladi pa so naloge delali v okviru 68 osnovnih in 13 srednjih šol.

Žal so se tekom let nekatere izmed nalog izgubile. Tako kljub trudu, da bi jih ponovno našli, v zbornik nismo vključili povzetkov 6 raziskovalnih nalog. Iskreno nam je žal, da je do tega prišlo in se vsem avtorjem in mentorjem teh nalog ter šolam opravičujemo.

Srečanja, ki so v vseh preteklih letih potekala v Mariboru, kjer jih je gostila Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, je preko let vodilo več koordinatorjev. Vsak izmed njih je SMOS-u vtisnil svoj pečat in nato »štafeto«

podal naprej. Začetnik in prvi koordinator je bil Andrej Šorgo (1995–1997, 1999). Sledil mu je Borut Štumberger, ki se je podpisal pod leto 1998. Med leti 2000 in 2002 je ta srečanja zaznamoval Damijan Denac, ki jih je nato, po nekaj letnem premoru, ponovno obudil Aleš Tomažič (2007–2008).

Zaključim naj z željo, da bi SMOS kot srečanje, ki povezuje, izobražuje in nagraduje uspešno delovalo tudi v prihodnjem desetletju svojega delovanja. Vse to bodo omogočile nove generacije mladih, nadebudnih raziskovalcev in vseh tistih, ki se pomena tega srečanja zavedajo.

Tanja Šumrada,
urednica

Ljubljana, 20.12.2008

"Zelena predavalnica" na Pedagoški fakulteti v Mariboru je vsa leta gostila SMOS.
Foto: Matjaž Premzl

SREČANJE MLADIH ORNITOLOGOV SLOVENIJE

SMOS

(1995–2008)

Povzetki nalog

RAZLAGA SIMBOLOV

* Naloga ne vsebuje povzetka. Zapisan je bil s strani urednice na podlagi besedila v nalogi.

◆ Naloga ni bila predstavljena na SMOS-u.

1 SMOS (1995)

Srečanje je potekalo 22. aprila 1995 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA
Andrej Šorgo

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:
dr. Tomi Trilar

Člani komisije:
Nuša Kropivšek
Katarina Prosenc

Taščica *Erythacus rubecula*
Foto: Tomaž Mihelič

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Gnezda lastovk (*Hirundo rustica* in *Delichon urbica*) na Jesenicah*

Avtorji	36 učencev (6. razred)
Mentorica	Anita Perkovič
Šola	Osnovna šola Prežihovega Voranca Jesenice

Učenci naše šole smo preiskali območje mesta Jesenice s primestnima naseljema Javornik in Koroška Bela ter vasjo Hrušica. Našli smo 579 lastovičjih gnezd. Največ gnezd je bilo v naselju Podmežaklja (176), najmanj na Javorniku (14). Naselja so po površini približno enako velika, od vzhoda proti zahodu pa si sledijo tako: Koroška Bela, Javornik, Stara Sava, Podmežaklja, center Jesenic (kjer nismo našli gnezd), Plavž in Hrušica. Popisana gnezda pripadajo mestnim lastovkam, saj so grajena pod napušči starejših stanovanjskih hiš, kakor tudi novejših blokov. Zanimiva je ugotovitev, da so ti stanovanjski objekti v bližini potokov Bela, Javornik, Ukova, Jesenica in reke Save.

Katere ptice smo srečali v dveh mestnih parkih v Novi Gorici

Avtorice	Katja Filej, Tanja Jan, Maja Toroš in Loredana Zega (7. in 8. razred)
Mentorica	Zorka Rajko
Šola	Osnovna šola Milojke Štrukelj Nova Gorica

Ko smo se lotili dela, nismo o pticah v našem okolju vedeli pravzaprav ničesar. Srečali smo

se z 22 vrstami. Večje število ptic se tako v parku v Solkanu, kakor tudi v Borovem gozdičku ob občinski stavbi nahaja ob jasnem vremenu, v oblačnem vremenu pa je število 10–20% nižje. Po številu odstopa le domači vrabec za katerega sklepamo, da spi pod kritino stanovanjskih hiš, ki so tik ob parku. Opažene ptice se tu zadržujejo zaradi vode, ki je v mlaki celo leto prisotna, zaradi hrane, pa tudi zaradi skrivališča.

Labod grbec (*Cygnus olor*) na Blejskem jezeru

Avtorji	Žiga Jan, Jure Slivnik in 13 učencev nar. krožka
Mentorja	Boris Kozinc in Alenka Šimnic
Šola	Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce

V letu 1994 labodi grbci, ki že več let uspešno gnezdiijo na Blejskem jezeru, tam niso vzredili niti enega mladiča. Žiga in Jure sta z anketo ugotovila, da nedeljski sprehajalci na Bledu (numerus v raziskavi je bil 80), o naselitvi labodov ne vedo skoraj nič, saj jih je le 16 odstotkov menilo, da so jih od nekod pripeljali. 97 odstotkov vprašanih je povedalo, da so labodi posebnost Bleda in da so jim všeč. V času gnezdenja se na jezeru zadržuje do dvanajst labodov, hranijo pa se tudi v območju sotočja obeh Sav in na Šobčevem bajerju. Zaradi izboljšanja pogojev za gnezdenje, predvsem pa naravno prehranjevanje, bi bilo potrebno renaturalizirati določene predele jezerske obale. S tem bi bilo blejsko jezero privlačnejše tudi za druge vodne ptice, predvsem spomladi in poleti v času gnezdenja.

Mi in pisani svet ptic

<i>Avtorji</i>	Renata Bonča, Maja Bundalo, Marko Habič, Sašo Janičijević, Tjaša Kračan, Urban Markič, Anže Mohorič, Miha Naglič, Daniela Nikolič, Diana Ožek, Ana Pahor, Katarina Pavšlar, Eva Prezelj, Teja Pritekelj, Elvis Radončič, Tomaž Satler, Urška Žibert in Maja Žigart
<i>Mentorica</i>	Stanka Prezelj
<i>Šola</i>	Osnovna šola Simona Jenka Kranj

Z nalogo smo dosegli svoj cilj, saj vsi poznamo najmanj šest novih vrst ptic. Z nalogo smo prišli do novih spoznanj o pticah, ki pa so na žalost zelo ogrožene. Ker jih poznamo, jih imamo raje. Z nalogo pa smo osveščali tudi starše in prijatelje, saj so vsi začeli gledati in poslušati ptice okoli nas. Pri delu smo uporabili metodo opazovanja na terenu, risanja in skiciranja. S pomočjo te naloge smo razvijali nov odnos do narave in okolja. Upamo, da se je s to nalogo naše delo šele začelo.

Opazovanje grlic in njihovega gnezdenja v bližini človekovega bivališča

<i>Avtorji</i>	Simon Goja, Peter Koren, Miha Kozamernik in Stojan Lazič (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Zdenka Marčič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarje pri Kopru

V vasi Šmarje pri Kopru raste visoka cedra (*Cedrus atlantica*). Na njej, na višini 480 cm od tal, si je par grlic zgradil gnezdo. Grlice

se pojavljajo na žitnih silosih, na dvoriščih s perutnino in v živalskih vrtovih. Grlico in njenega samca smo opazovali od 11. septembra 1994 do 17. februarja 1995. V 39 dneh opazovanja je bila povprečna temperatura 6°C. V tem času sta si uredila gnezdo, se sparila in valila. 18. 1. smo prvič opazili jajca. 13.2. smo opazili v gnezdu dva mladiča. 17.2., ko smo zaključili z opazovanjem, sta bila mladiča še zmeraj v gnezdu. Starša sta jima prinašala hrano.

Opazovanje ptic v okolici Osnovne šole Moravče*

<i>Avtorji</i>	Franci Brate, Lea Kudelnjak, Franci Peterka in Jože Vrtin (5. in 6. razred)
<i>Mentorici</i>	Anka Jeran in Helena Klinc
<i>Šola</i>	Osnovna šola Jurija Vege Moravče

V letošnjem šolskem letu smo se prvič odločili za raziskovalno nalogo o pticah. Ker smo začetniki, smo se odločili samo za opazovanje in prepoznavanje ptic. Omejili smo se na opazovanje v okolici naše šole. Izdelali smo si opazovalni list, na katerega smo beležili datum, čas in trajanje opazovanja. Določili smo tudi vrsto ptice, število ptic iste vrste in značilnosti njihovega obnašanja. Ptice smo opazovali 21 dni. Po naših predvidevanjih je bila največkrat opažena ptica vrabec, nato sinička in kos. Na daljnovodu in njivi v bližini šole so bile večkrat opažene vrane in srake. Skobca smo videli na vrhovih dreves ali pa je krožil nad travnikom. Dvakrat so bili opaženi preleti večjih skupin rac proti ribnikom.

Ptice gozdne meje

<i>Avtorica</i>	Hana Mijović (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Suzana Vidmar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Na območju v bližini Postojne na nadmorski višini približno 600 metrov živi v borovem gozdu skupina ptic. V decembru in januarju živijo na tem območju stalnice: menišček (*Parus ater*), čopasta sinica (*Parus cristatus*) in kos (*Turdus merula*). Najaktivnejše so med 15.30 in 16.30 uro popoldne. Ne letajo veliko, ampak se bolj zadržujejo na vejah dreves (borov) v višini enega metra. Vse so v zimskem času rastlinojede. Pri iskanju hrane jih je težko opaziti. Vreme in avtocesta na njihovo življenje malo vplivata, vendar pa, ko slišijo vlak ali ljudi, potihnejo.

Ptice na Blejskem jezeru

<i>Avtorica</i>	Anja Tolar (7. razred)
<i>Mentor</i>	Boris Kozinc
<i>Šola</i>	Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce

Blejsko jezero, ki je drugo največje stalno naravno jezero v Sloveniji, je v ornitološkem pogledu zanimivo, saj poleg gnezdilk v zimskem času privabi precej ptic, ki na njem prezimujejo. Z načrtnim zbiranjem podatkov o številu in vrstah ptic na jezeru in s podatki zbranimi s prejšnjimi opazovanji smo ugotovili, da se je v zimskem obdobju doslej na jezeru pojavljalo 19 vrst. Med redko pojavljajoče se smo uvrstili 8 vrst, med

občasno pojavljajoče se 6 in med pogosto pojavljajoče se 5 vrst. Število ugotovljenih vrst potrjuje, da je Blejsko jezero pomembna slovenska ornitološka lokacija. Naloga je popestrjena z risbami registriranih vrst.

Ptice na Jelovem

<i>Avtor</i>	Borut Odlazek
<i>Mentorica</i>	Biserka Zadravec
<i>Šola</i>	II. Osnovna šola Celje

V nalogi sem predstavil tipične ptice, ki prebivajo in gnezdiijo na območju Zgornjega Jelova pri Radečah. Ptice sem opazoval in jih popisal v obdobju od aprila do decembra z vmesnimi prekinitvami opazovanja. Glavni cilj naloge je popis ptic na terenu, kajti Zgornje Jelovo je precej zanimivo in majhno področje, ki na eni strani meji z gozdom, na drugi pa z industrijskim mestom. Popisal sem 14 vrst ptic, ki predstavljajo ornitofavno območja Zgornje Jelovo. Z nalogo sem deloma zadovoljen, ker menim, da bi veljalo popis ponoviti, oziroma dopolniti gnezditveno karto.

Ptice našega okolja v zimskem času

<i>Avtorji</i>	Urška Aubrecht, Klementina Goličnik, Tina Karče in Urška Špeh
<i>Mentorji</i>	Milan Cerar, Marija Sodja – Kladnik in Bernarda Špegel
<i>Šola</i>	Osnovna šola Mozirje

Pri opazovanju ptic v Mozirju in Narjah, ki je potekalo v mesecih januarju in februarju 1995, smo ugotovili prisotnost 32

prezimovalcev. Med njimi je večina vrst takih, ki so jih odkrili že prejšnji opazovalci in so na tem območju pogoste. Zapisane so tudi v Zimskem ornitološkem atlasu iz leta 1994. Kreheljč, sivka in dolgorepa raca pa so na tem območju prvič opaženi. Podatki o prisotnosti vseh treh vrst ptic so fotodokumentirani. Tudi liska je bila v zadnjih nekaj letih navzoča le pri dveh opazovanjih. Omeniti velja, da je bila temperatura letošnje zimo v povprečju višja kot običajno.

Ptice ob krmilnici OŠ Markovci

<i>Avtorji</i>	Boštjan Kelc, Matej Kodrič, Alenka Kukovec in Zdenko Vajda (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Danica Muršec
<i>Šola</i>	Osnovna šola Markovci

Ptice smo opazovali ob krmilnici, ki smo jo sami izdelali. Opravili smo devet opazovanj v mesecu decembru 1994 in šest opazovanj v mesecu januarju 1995. Temperature so se gibale med 1°C in 4°C. Opazovali smo z daljnogledom in s prostim očesom. Zasedili smo sedem vrst ptic: taščico, belo pastirico, poljskega škrjanca, kosa, kanjo, ter kot najpogostejši veliko sinico in poljskega vrabca. Ugotovili smo, da so se iste vrste ptic pojavljale v okolici domače hiše in v okolici šole. Vrabci so se zadrževali v skupinah in niso bili plašni. Sinice so prihajale posamično, previdno sedle na rob krmilnice, vzele hrano in odletele. Ostali ptiči, ki so se redko (enkrat ali dvakrat) pojavili, so hitro zgrabili hrano in odleteli.

Ptice pozimi v okolici Postojne

<i>Avtorji</i>	Tine Andrejašič, Gregor Grmek in Boris Mance
<i>Mentorica</i>	Nataša Režek – Donev
<i>Šola</i>	Osnovna šola Miroslava Vilharja Postojna

Naloga predstavlja vrste ptic, ki prezimujejo v Pivški kotlini. Rezultate smo dobili s terenskim popisom ptic različnih habitatov v koordinatah, ki smo jih določili po UTM mreži kvadrantov. Prikazani so tudi podatki zimskega štetja vodnih ptic z dne 14. in 15. januarja, ko je potekalo mednarodno štetje vodnih ptic po vsem svetu. Dobljeni rezultati v večini primerov potrjujejo podatke, dobljene pri Zimskem ornitološkem atlasu Slovenije, na seznam pa smo dodali še 12 vrst ptic, ki jih ta vir za naše področje ne omenja.

Ptice v Celjskem Mestnem parku

<i>Avtorici</i>	Katja Dražnik in Tjaša Plohl (7. razred)
<i>Mentorja</i>	Darinka Odlazek in Andrej Šorgo
<i>Šola</i>	II. Osnovna šola Celje

Nalogo smo izvajali s področja ornitologije. Zanimalo nas je število ptičjih vrst, ki živijo v celjskem mestnem parku. Hkrati smo opazovali njihov izgled, oglašanje, njihove vedenjske navade in jih uvrščali v sistem. Uporabljali smo metode opazovanja (prosto oko, daljnogled, fotoaparati), razvrščanja v sistem in anketiranja naključnih obiskovalcev Mestnega parka. Podatke anketiranja smo prikazali s pomočjo tabel. Opazovati smo začeli 4. julija 1994 in

končali 10. januarja 1995. V tem času smo zabeležili 13 različnih vrst ptic. Namen naloge pa je bil poleg naštetega tudi zblíževanje s pticami in naravo, katere del smo tudi mi.

Ptiči na Barju* ♦

<i>Avtorica</i>	Polona Golob (5. razred)
<i>Mentorica</i>	Metka Erbežnik - Golob
<i>Šola</i>	Osnovna šola Riharda Jakopiča Ljubljana

Med svojo raziskovalno nalogo sem hodila na Barje. Tu sem videla sivo čapljo, pribo, sivo vrano, srako, krugulja, postovko in raco mlakarico. Našla sem tudi podatke o tem, koliko so te ptice velike in težke. Mere so približne. Na Barju je še veliko drugih vrst ptičev. V nalogi so predstavljene samo ptice, ki sem jih videla sama.

Skobec pri nas*

<i>Avtorja</i>	Gregor Goričar in Matevž Leskovšek (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Danica Pintar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Majde Vrhovnik Ljubljana

Prva ugotovitev najine raziskovalne naloge je bila ta, da najino prvo srečanje s skobcem ni bilo slučajno, saj ta uveda v Ljubljani živi in gnezdi. Skobec je v mestu spremenil nekatere navade ter način letenja in lovljenja, tako da lahko preživi. Glede na to, da sva se ob najinem prvem srečanju s skobcem srečala s samico, ki jo je mogoče prepoznati po rumenih očeh, predvidevava, da v kakšnem skritem kotičku

blizu nas tudi gnezdi. Ugotovila sva tudi, da je v Ljubljani ogromno število ptičev, za katere ne bi mislili, da živijo v mestih.

Spoznajmo jih, da jih bomo znali ceniti in ljubiti (ptice na območju Zelencev)*

<i>Avtorji</i>	Tjaša Pristov, Dejan Vovk in Sandra Žan (7. in 8. razred)
<i>Mentorica</i>	Mira Tolar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Koroška Bela Jesenice

Za opazovanje in raziskovanje ptic smo si izbrali področje Zelencev. Zelenci so izvir Save Dolinke. To področje je zanimivo tudi za ptice, ki se tu zadržujejo občasno ali pa so si ta kraj izbrale za svoje domovanje. Naša opazovanja so na tem področju potekala od oktobra do januarja in zaradi oddaljenosti 1 do 2-krat tedensko. Največkrat smo ptice opazovali po pouku, čeprav vemo, da po ornitolški plati to ni najbolj primerno. Na področju Zelencev smo opazili 19 vrst ptic.

Vedenje ptic

<i>Avtorici</i>	Zoja Bajde in Maja Polenšek (7. in 8. razred)
<i>Mentorica</i>	Mija Borčnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Simona Jenka Smlednik

Namen najine naloge je bil sestaviti knjižico, v kateri bi na kratko predstavili pet najbolj poznanih vrst ptic, njihovo vedenje, prilagajanje okolju, njihovo zvestobo

partnerju in sporazumevanje med njimi, njihovo ogroženost in pa lovne naprave, ki jih človek s pridom uporablja. Pri tem sva se dobro zavedali, da tako zastavljeno delo ne more seči na strokovno raven, vedeli pa sva tudi, da dragoceni čas pri splošnem opazovanju ptic, risanju grafov, risb, tabel in drugih stvari na koncu pokaže rezultat marljivega dela. Misliva, da so najboljši del naloge slike, besedilo pa je zaradi utesnjenosti tudi vsebinsko omejeno na najnujnejše.

Zimsko opazovanje ptic na rokavu Vipave pri Novakovem mlinu

Avtorji	Lavra Černigoj, Beti Hladnik, Katja Hrobat, Maja Mavri, Nataša Mihelj, Sandi Mislej, Denis Valič, Aljaž Velikonja in Vojta Vuga
Mentorica	Jana Črnigoj
Šola	Osnovna šola Šturje Ajdovščina

Za našo raziskovalno nalogo smo si za mesto opazovanja izbrali rokav reke Vipave, ki leži nekaj kilometrov proč od Ajdovščine. Od glavne struge je oddaljen kakih deset metrov. Levi in desni breg sta močno zarasla z lesko, vrbo in gabrom. Rokav se začne pri nekakšnih zapornicah, ki ne dopuščajo, da bi voda vanj zanesla blato in umazanijo. Struga je na enem delu urejena, le nekaj odpadkov leži naokrog. Rekli smo si, da moramo najti čim več ptic, poseben izziv pa je bila siva čaplja, ki nam je bila doslej neznana. Na teren smo odšli v različnih vremenskih razmerah, saj nismo vedeli, kdaj bomo videli največ ptic.

SREDNJA ŠOLA

Bela štorcklja (*Ciconia ciconia*) na Dravskem polju

Avtorica	Mateja Belca (3. letnik)
Mentor	Andrej Šorgo
Šola	Prva gimnazija Maribor

V nalogi sem poskušala predstaviti naseljenost bele štorcklje (*Ciconia ciconia*) na Dravskem polju. Prvi del raziskave je obsegal pregled jugozahodnega dela Dravskega polja, drugi del raziskave pa pregled prehranjevalnih habitatov bele štorcklje v okolici Rač. Podatki so pokazali, da je veliko število gnezd opuščenih (od 17 gnezd je 5 gnezd nezasedenih). Vzrok je lahko smrt parov, ki so na teh gnezdih gnezdili ali pa število štorckelj upada, kar je v nasprotju s splošnim mnenjem leta 1979. Nameščenost gnezd je bistveno drugačna kot v letu 1979, saj se štorcklje z dimnikov selijo na električne drogeve. V drugem delu raziskave sem ugotovila, da štorcklja išče hrano v habitatih, kjer je nizka vegetacija in je dovolj hrane.

Ptice ob Cerknškem jezeru*

Avtorici	Jana Abrahamsberg in Špela Zalar (1. letnik)
Mentorica	Darja Poženel
Šola	Srednja upravno administrativna šola Ljubljana

Odločili sva se za nalogo z naslovom: Ptice ob Cerknškem jezeru. Za to naju je navdušil profesor biologije in tudi zato, ker imava radi ptice in lepote Cerknškega jezera. Na koncu

svojega raziskovanja sva vse svoje znanje prelili na papir in plakate ter oblikovali brošuro. Ponosni sva na to, da so najino brošuro vzeli lovci z Lovske družine Grahovo v svoj arhiv. Zelo sva veseli, da živiva ob lepem Cerkniškem jezeru, ki naju navdaja z zanimanjem za naravo. V prostem času ji posvečava veliko pozornosti in zanimanja. Jezero dobro pozna, zato sva se tudi odločili za to raziskovalno nalogo. Cerkniško jezero je vredno ogleda, saj deluje čarobno in nenavadno.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Ornitofavna Šaleških jezer in bližnje okolice

<i>Avtor</i>	Denis Vengust
<i>Mentorica</i>	Liljana Lihteneker
<i>Šola</i>	Osnovna šola Gustava Šiliha Velenje

Z nastankom jezer v Šaleški dolini je nastal prostor za gnezdenje, postanek med selitvijo, zimovanje in letovanje mnogih vrst ptic. Od 1.10.1993 do 30.9.1994 sem intenzivno opazoval in popisoval ptice. Med gnezdilce in verjetne gnezdilce sem uvrstil 56 vrst. Med možne gnezdilce sem uvrstil 3 vrste. Najzanimivejši gnezdilec je velika bobnarica (*Botaurus stellaris*). Pozimi so jezera še pomembnejša kot v gnezditvenem obdobju. Omenil bi najštevilčnejšo črno lisko (*Fulica atra*) in veliko bobnarico, ki tu prezimuje že najmanj tretjo zimo. S tem je Plevelovo jezero edino znano prezimovališče velike bobnarice v Sloveniji. Zanimivo je tudi letovanje mladega osebka ali samice pepelastega lunja (*Circus*

cyaneus). Zaradi zgoraj navedenih podatkov spadajo Šaleška jezera med najpomembnejša mokrišča v Sloveniji, ki bi jih bilo potrebno zavarovati.

Ptice v našem šolskem okolišu

<i>Avtorji</i>	43 učencev od 3. do 7. razreda
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Naloga v času priprave tega zbornika ni bila najdena v arhivu DOPPS ali v arhivu sodelujoče šole. Mentorju in avtorjem se za nastali primanjkljaj iskreno opravičujemo.

Ptice v okolici naše šole*

<i>Avtorji</i>	19 učencev 6. razreda
<i>Mentorica</i>	Marinka Kastelic
<i>Šola</i>	Osnovna šola Center Novo mesto

Opazovanje ptic smo izvedli v Novem mestu na območju griča Marof z nadmorsko višino 200 metrov, ki se dviga nad našo šolo. Opazovanje smo izvedli v obdobju od 15. decembra 1994 do 16. februarja 1995. V tem času smo opravili 40 opazovanj v skupno 34 dneh. Obhode smo vsakič izvedli po isti poti, trajali pa so povprečno po eno uro. Območje smo obiskovali v vseh možnih zimskih vremenskih razmerah. V opazovalnem obdobju smo spoznali 26 vrst ptic, od katerih se jih je šest pojavilo samo enkrat, tako da med stalnice štejemo preostalih 20 vrst. Poleg teh vrst so se 3 vrste pojavile samo kot preletniki.

Štorklja v našem kraju*

<i>Avtorji</i>	Aleš Andrejč, Aleksandra Buček, Mihajela Črnko, Andrej Kovač, Martina Malnar, Simona Plazar, Alenka Recek in Andreja Ribaš (4. razred)
<i>Mentorica</i>	Metka Flisar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Tišina Podružnica Gederovci

Zanimalo nas je, kako in kje bela štorklja gnezdi v našem šolskem okolišu in kako je zanje poskrbljeno. Pouk v učilnici je dopolnjevalo skupinsko delo in delo v dvojicah na terenu. Anketirali smo stare starše in krajanke ter se pogovarjali s predstavnikom našega lovskega društva. Opazovali in zbrali smo podatke o številu in vrsti gnezdišč nekoč in danes, jih označili na načrtu posameznega kraja našega šolskega okoliša ter številčno prikazali na grafikonu. Odkrivali smo vzroke za zmanjšanje števila gnezd in hkrati ocenili primernost ter varnost še obstoječih.

SREDNJA ŠOLA

Primerjava avifavne v štirih habitatih Pohorja

<i>Avtor</i>	Jure Gulič
<i>Mentor</i>	Andrej Šorgo
<i>Šola</i>	Prva gimnazija Maribor

Med leti 1992 in 1994 smo na področju vzhodnega Pohorja (UTM, WM 24, 25, 34, 35, 44, 45) opazovali 92 vrst ptic. Primerjali smo avifavno štirih različnih habitatov. Ugotovili smo, da je najbolj bogata avifavna sadovnjakov, sledi mešani gozd bukve in jelke, jelov gozd in vlažno-kisli smrekov gozd. Bistveni dejavniki, ki vplivajo na prisotnost ptic v sadovnjakih, so vrsta sadnega drevja, mejni habitat in bližina človeških bivališč. Razlike med gozdnimi habitatimi so posledica različnih prehranjevalnih in gnezdilnih niš ter nadmorska višina.

2 SMOS (1996)

Srečanje je potekalo 20. aprila 1996 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA

Andrej Šorgo

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:

dr. Tomi Trilar

Člani komisije:

Damijan Denac

Franc Janžekovič

Katarina Prosenc

Karmen Štumberger

Borut Štumberger

Mlakarica *Anas platyrhynchos*

Foto: Radoš Šumrada

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Kormorani na Ormoškem jezeru

<i>Avtorici</i>	Valentina Cestar in Boja Čačič
<i>Mentorica</i>	Metka Lešničar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Ormož

Kormoranesmo na Ormoškem jezeru opazovali 35 dni, od tega 19-krat v dopoldanskem in 45-krat v popoldanskem času. Ob nekaterih obiskih nismo opazili nobenega, največ pa smo jih zabeležili kar 121 hkrati. Kormorani so ob naših obiskih večinoma počivali in se pri tem zadrževali na naplavljenih drevesih. Opazovali pa smo lahko tudi njihovo potapljanje, prhtanje s krili in plavanje. Čez dan so bili leti kormoranov proti toku Drave in v njegovi smeri le posamični ali v manjših skupinah, množične pa smo opazili v jutranjih urah, ko so leteli proti prehranjevališču in zvečer, ko so se vračali na prenočišče.

Labodi v koprskem zalivu in Škocjanskem zatoku*

<i>Avtorji</i>	Jernej Brec, Marko Grižonič, Damjan Labinjan in Primož Lisjak (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Zdenka Marčič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarje pri Kopru

Predmet naše raziskovalne naloge je opazovanje labodov v Koprskem zalivu in Škocjanskem zatoku. Namen našega dela je bil prikazati podatke opazovanja in gnezdenja ter predstaviti laboda grbca. Letošnja zima je bila tretja zapored za prezimovanje labodov

pri nas v Škocjanskem zatoku. Menimo, da se v letošnjem letu labodi v Škocjanskem zatoku zadržujejo predvsem zaradi hrupnih del v Semedelskem mandraču. 7. novembra so si poiskali mirnejši kraj prezimovanja, in sicer oazo za mestom Koper, kjer domuje in prezimuje vsako leto večje število ptic.

Lastovke rade gnezdiijo tudi na Medvejku

<i>Avtorji</i>	Učenci 6. razreda in naravoslovnega krožka
<i>Mentorica</i>	Adela Petan
<i>Šola</i>	Osnovna šola Veliki Gaber

Pri pouku biologije smo učenci naše šole popisali gnezda kmečkih lastovk v naših krajih. Naš popis je vseboval 40 različnih krajev. V njih smo našli skupno 855 lastovičjih gnezd. Največ gnezd (153) je v vasi Sela Šubmerk. Pri popisovanju in stiku s kmeti smo ugotovili, da naši kmetje lastovke zelo cenijo in da so ponosni na številna gnezda na gospodarskih poslopih. Ugotovili smo tudi, da nekatere lastovke gnezda zgradijo ob svetilkah, kjer so se sčasoma zaradi visoke temperature odlepila in padla na tla. Podobno se je dogajalo tudi pod balkoni zaradi prevelike suše poleti.

Odnos krajanov do mestne in kmečke lastovke na Hardeku

Avtorji	Suzana Korotaj, Janja Lešničar, Nadja Šumenjak, Urška Maja Tinko, Trstenjak in ornitološki krožek
Mentorica	Metka Lešničar
Šola	Osnovna šola Ormož

Nalogo smo izvajali v letu 1995. Delo je potekalo v treh fazah: obdelava teoretičnih vsebin, opazovanje na terenu in izvajanje ankete ter urejanje podatkov. Pri pridobivanju nekaterih podatkov in opazovanju so nam pomoč ponudili krajan, za kar smo nadvse hvaležni. Ugotovili smo, da ljudje na Hardeku lastovico dobro sprejemajo, jim na različne načine skušajo pomagati kot dobri gostitelji in so jih tudi pripravljeni zaščititi pred negativnimi posegi. Če bodo takšen odnos nadaljevali, se nam verjetno ni treba bati za upad lastovičje populacije.

Opazovanje gnezda črne štorcklje*

Avtorji	Simona Gorenc, Simon Selak, Franja Škoda, Marko Škoda, Nejc Žagar, Sonja Žibert in ornitološka sekcija
Mentor	Jože Pečnik
Šola	Osnovna šola Šmarjeta

Severno območje Vinjega vrha, na desnem bregu reke Radulje pri Dobravi, obdajajo močvirnati travniki, mlake in poplavljen gozd. Bilo je konec maja 1995, ko smo področju "mlak" odkrili gnezdo črne štorcklje

(*Ciconia nigra*). Opazili smo, da je črna štorcklja bolj plašna kot njena sorodnica bela štorcklja. Hrano si išče v podrastju poplavljenega gozda, na travnikih, potokih, mlakah in v kanalih. V času valjenja smo se bali prikazati v bližino gnezdišča, vendar smo konec junija že opazili, da sta se v gnezdu izvalila dva mladička.

Opazovanje ptic na Ljubljani pozimi

Avtor	Luka Novak
Mentorja	Andreja Jančar in Janko Novak
Šola	Osnovna šola Prule

Od 1.12.1995 do 31.1.1996 sem opazoval vodne ptice na Ljubljani od Špice do Pruskega mostu. Zanimalo me je število vrst in število ptic posamezne vrste. Ptice sem s prostim očesom opazoval vsak dan med 14. in 16. uro. Pri opazovanju sem ugotovil, da je bilo ptic manj ob visoki vodi, ko so bile zapornice odprte. Opazil sem tudi, da jih številni sprehajalci ne motijo. V tem času sem naštel 1105 mlakaric, 327 malih ponirkov in 83 zelenonogih tukalic in lisk. Opazoval pa sem tudi par labodov, ki sta ostal 11 dni v januarju, dvakrat po 5 kreheljcev, ter v preletu jato galeb in 5 sivih čapelj.

Ptice na črnovrški planoti pozimi

Avtorji	Mateja Lampe, Tomaž Lužnik, Marjetka Šemrl, Matjaž Rupnik in Veronika Rupnik
Mentorica	Lilijana Homovec
Šola	Osnovna šola Črni vrh nad Idrijo

Z raziskovalno nalogo smo ugotovili, da v zimskem času v naših krajih ostaja okoli 11 vrst ptic. Točno število bi lahko določili šele po večletnih opazovanjih. Večja vrstna pestrost je v naravnih ekosistemih. Številčno najmočnejše zastopana ptica, čeprav na enem samem opazovališču, je rumeni strnad. Sledita z enakim indeksom individualne dominanc velika sinica in domači vrabec. Velika sinica in domači vrabec pa se pojavljata tako rekoč povsod, na vseh opazovališčih.

Ptice pozimi – primerjava med robom gozda in obrobjem mesta

<i>Avtorji</i>	Maja Ahtik, Urban Belina, Marko Dular, Mateja Inkret in Dragana Railič
<i>Mentor</i>	Leopold Hribernik
<i>Šola</i>	IV. Osnovna šola Celje

Opazovanje za našo raziskovalno nalogo je potekalo od začetka decembra do konca februarja najmanj enkrat tedensko. Opazovali smo območje v pasu dolžine 1 km in širine 30 – 70 metrov, ki smo ga vsakič prehodili v eni uri. Poleg tega smo tudi anketirali občane. Ugotavljali smo njihovo poznavanje prisotnosti ptičjih vrst pozimi, vrste hrane, okolja, kjer iščejo hrano, ter okolja, kjer jih pogosteje opazimo.

Ptice senožetnih sadovnjakov

<i>Avtorji</i>	Boštjan Recek, Karel Salaj in Gregor Sankovič
<i>Mentorica</i>	Bernarda Novak
<i>Šola</i>	Osnovna šola Kuzma

V raziskovalni nalogi, ki smo jo izvajali v zimskem času, smo opazovali ptice, ki so se zadrževale v sadovnjakih in skušali ugotoviti pomen senožetnih sadovnjakov za ptice. Ptiče smo opazovali vsak teden. Beležili smo vrste ptic, njihovo število in aktivnost. Zabeležili smo 14 vrst. Na podlagi natančno zbranih podatkov in številnih opazovanj smo ugotovili kako velik pomen imajo senožetni travniki za življenje številnih ptic. Mogočna drevesa s hrapavo skorjo jim nudijo zavetje, prostor za gnezdenje in tudi pozimi pomembnen vir hrane. Neobrano, odpadlo sadje in številne žuželke za drevesno skorjo so bogat zalogaj hrane za ptice.

Ptice v okolici doma*

<i>Avtor</i>	Tadej Kogovšek
<i>Mentorica</i>	Marija Iskra
<i>Šola</i>	Osnovna šola Toneta Tomšiča Knežak

V zimskem času sem pogosto opazoval ptice, ki so prihajale v krmilnico. Krmilnica je v neposredni bližini kuhinjskega okna pritrjena na vejo jablane. Ob lepem vremenu sem jih opazoval tudi na drugih drevesih na našem vrtu in v bližnji okolici. Nekatere sem opazoval tudi na tleh. Pri opazovanju ptic je bil nepogrešljiv pripomoček moj daljnogled.

Uporabljal sem še lupo, fotoaparar in različno literaturo. Svoja opažanja sem zabeležil v poseben zvezek. Skiciral sem z barvnimi svinčniki. V času svojega opazovanja sem opazil naslednje vrste ptic: kos, domači vrabec, velika sinica, močvirnska sinica, plavček, lišček, zelena žolna, veliki detel, čížek, kalin, šoja, siva vrana, ščinkavec, brglez, taščica in kmečka lastovka.

Rjavi srakoper (*Lanius collurio*)

Avtorji	Štefan Fekonja, Bogdan Štinfelj, Dejan Štinfelj in ornitološka sekcija
Mentor	Jože Pečnik
Šola	Osnovna šola Šmarjeta

Življenjski prostor opazovanega para rjavega srakoperja (*Lanius collurio*) je obronek gostega rastja iz robidnic, akacij, bršljana ipd. nad reko Krko. To je obdelan svet, kulturna krajina živih mej, urejenih vrtnih poti in sprehajališč. Par smo prvič opazili v začetku maja, ko že nastopijo pogoji, da srakoper najde dovolj hrane zase in zarod. Največkrat smo ga opazovali na višjih prežah – žica el. voda, določena veja akacije, vrh jablane, vrh ciprese ipd. Gnezdo v grmu je par zgradil zelo neopazno, konec maja je že bilo dograjeno. Nekega popoldneva smo v gnezdu opazili 5 nekaj dni starih goličev. Na koncu sta preživela samo dva mladiča, ki sta poletela v avgustu.

Sove uharice v naši vasi

Avtor	Goran Kukovec
Mentor	Dane Katalinič
Šola	Osnovna šola Janka Ribiča Cezanjevci

Že dve leti opazujem življenje male uharice, ki v vasi Cezanjevci prihaja na isto drevo. Ker je to mesto nedaleč stran od moje hiše, sem izkoristil priložnost, da sem opazovanju njenega življenja posvetil veliko prostega časa. Opazovanje sem izvajal dosledno. Iz dvoletnega spremljanja sem ugotovil, da se je število malih uharic glede na prejšnje leto iz 9 osebkov (1994/95) povečalo na 13 (1995/96). To je gotovo posledica dobrih življenjskih pogojev oz. dovolj miši za plen. To dokazuje veliko število izbljuvkov, ki sem jih našel pod njenim bivališčem.

Žolna

Avtor	Jože Zupančič
Mentorica	Adela Petan
Šola	Osnovna šola Veliki Gaber

Od avgusta do decembra leta 1995 sem sistematično opazoval zeleno žolno, ki je gnezdila na našem vrtu v vasi Volčje Jame. Ker ne vem veliko o pticah, sem se odločil, da bom opazoval njen izgled, obnašanje in prehranjevanje. Prišel sem do sklepov, da je to zelo nemirna, živobarvna ptica, ki se oglašča, kot bi se smejala. S svojim močnim kljunom naredi v deblu luknjo in v njej gnezdi. S kljunom tolče po drevesnem skorji in si išče hrano. Prehranjuje se tudi s plodovi in

semeni rastlin. Na drevesih je zelo gibčna. To je ogrožena ptica in zaščitena z zakonom.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Prezimovanje in spomladanski prelet ptic na akumulaciji Melje

<i>Avtorji</i>	Janja Detiček, Maja Šenveter, Zdravko Tišma in Miha Vrčko (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Tatjana Koren
<i>Šola</i>	Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor

Raziskavo o pticah smo izvedli na akumulaciji in stari strugi Drave ob naši šoli. Opazovali smo tri mesece po pentadah. Imeli smo nekaj težav s prepoznavanjem ptic, kar smo premagali s pomočjo članov Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Po končanem opazovanju smo rezultate obdelali in primerjali z razpoložljivo literaturo. Naredili smo tudi primerjavo naših rezultatov z ugotovitvami nekaterih raziskav, kar nam je omogočilo spremljati spremembe, ki so se pojavile. Med opazovanjem ptic smo prvič v Sloveniji opazili in zabeležili ribjega galeba (*Larus ichthyaetus*). Raziskava je pokazala, da sta akumulacija in stara struga kljub bližini mesta primerni za prezimovanje in počivanje ptic.

Ptiči v okolici domačega kraja

<i>Avtor</i>	Erik Vodenik (6. razred)
<i>Mentorica</i>	Marinka Vovk
<i>Šola</i>	Osnovna šola Ob Dravinji Slovenske Konjice

Naloga obravnava popis ptic v domačem kraju, spoznanja o njihovem vedenju in sporazumevanju, vpliv klimatskih dejavnikov na količino zaužite hrane ter čas hranjenja. Ptice so bile opazovanje v Gabrovljah (vas blizu Slovenskih Konjic) v ptičji krmilnici in na okenski polici. Opaženih je bilo 11 vrst ptic, najpogosteje so se pojavljali domači vrabec, velika sinica in brglez. Zanimivo je njihovo vedenje pri hranjenju, zlasti prepri med pripadniki iste vrste. Vremenske razmere imajo precejšen vpliv na količino zaužite hrane. Debelina snežne odeje, padavine in nizka temperatura zmanjšajo obisk na krmilnici in na okenski polici.

Sive čaplje ob Sotelskem jezeru*

<i>Avtorici</i>	Andreja Čebular in Katarina Zidar (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Boža Gojtan
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarje pri Jelšah

Sive čaplje smo si kot temo raziskovalne naloge izbrali, ko smo izvedeli, da živi ob Sotelskem jezeru velika kolonija teh ptic, ki so kot ogrožene uvrščene na Rdeči seznam gnezdil Slovenije. Zanimalo nas je, zakaj je jezero zdaj prazno in kaj je s čistilno napravo v Rajnikovcu (razgovor). Iskali smo morebitne možnosti izkoriščanja jezera

v turistične namene (anketa), in odgovor, kdaj bo ta velika z močvirnim rastjem preprejena kotanja spet polna. Največji del pa je bil namenjen opazovanju biotopa, kjer se nahajajo sive čaplje, od septembra, ko so že zapustile Sotelsko jezero, do pomladi, ko se vrnejo in začno graditi ter obnavljati svoja gnezda v krošnjah dreves.

Pohvaljene osnovnošolske naloge

Opazovanje ptic v ptičji krmilnici

Avtor	Marko Hlade (6. razred)
Mentorica	Danica Verzel
Šola	Osnovna šola Franceta Prešerna Maribor

Zanimalo me je, katere ptice se pozimi zadržujejo pri nas, še posebej v bližini mojega doma. Želel sem jih spoznati in opazovati pri hranjenju. Ptice sem privabil s hrano v ptičji krmilnici. Dnevno sem jih opazoval približno 30 minut. Beležil sem število posameznih vrst in njihovo vedenje pri hranjenju. Najpogosteje sem jih hranil s semeni bučk in sončnic, zrni pšenice in koruze ter orehi. Opazoval sem naslednje vrste: dlesk, turška grlica, kos, lišček, pinoža, velika sinica, domači vrabec, poljski vrabec, poljska vrana in zelenec.

Ptice akumulacije HE Vrhovo

Avtorji	Betka Ameršek, Izidor Mlakar, Vesna Novak, Klemen Štirn in Lidija Vinkler (6. in 8. razred)
Mentor	Dušan Klenovšek
Šola	Osnovna šola Savo Kladnik Sevnica

Od 10. oktobra 1995 smo na bregovih Save med železniškim postajališčem Loka pri Zidanem Mostu in zaselkom Dvorec (pod Šmarčno) opazovali in prepoznavali ptičje vrste. Sklepali smo, da je nov ekosistem privabil nove vrste. Hkrati pa so gole, s skalami obložene položnejše brežine odrekle gostoljubje nekaterim prej prisotnim vrstam, dokler posajena drevesa in grmi ne ustvarijo primernih skrivališč in virov hrane. Kljub temu, da smo na področju ornitologije popolni začetniki, pa smo prepoznali 50 vrst, od tega kar 21 vodnih.

Ptiči ob krmilnici

Avtorica	Valentina Novak
Mentorica	Bernarda Novak
Šola	Osnovna šola Kuzma

V raziskovalni nalogi sem v času od novembra do februarja opazovala ptice, ki so se zadrževale ob krmilnicah oz. v njihovi neposredni bližini. Ravno z nastavljanjem predhodno pestro pripravljene hrane sem želela na določeno lokacijo privabiti čim več različnih ptičjih vrst. Ptice sem opazovala vsak teden približno dve uri. Na podlagi popisov sem ugotovila, da je pestrost ptičjih vrst pri nas zelo velika. Ob

krmilnici sem opazila 15 ptičjih vrst. Pomen moje raziskovalne naloge vidim v tem, da sem popisala kar veliko različnih ptičjih vrst, ki so bile v zimskem času pri nas. Ugotavljam, da so ptice tiste živali, ki krasijo naše pokrajine v vseh letnih časih.

SREDNJA ŠOLA

Gnezditveni uspeh in izbira prehranjevalnih habitatov bele štoklje (*Ciconia ciconia*) na Dravskem polju v letih 1994 in 1995

<i>Avtorica</i>	Mateja Belca (4. letnik)
<i>Mentor</i>	Andrej Šorgo
<i>Šola</i>	Prva gimnazija Maribor

V prvem delu raziskovalne naloge sem opravila popis gnezd in štetje belih štokelj (*Ciconia ciconia*) na jugozahodnem delu Dravskega polja. Med seboj sem primerjala rezultate iz let 1994 in 1995. Ugotovila sem, da se nameščenost in zasedenost gnezd (od 17 gnezd je bilo 5 nezasedenih) v obeh letih ni spremenila. Glede na prejšnja leta je število štokelj upadlo, vendar je v letih 1994 in 1995 ostalo stabilno. Vzrok upada pripisujem izgubi prehranjevalnih habitatov. V drugem delu raziskovalne naloge sem ugotovila, da je štokljam najljubši prehranjevalni habitat travnik. Pogosteje se prehranjuje še na zoranih in zbranih njivah. Štoklja je prehranjevalne habitate izbirala glede na višino vegetacije, ki je bila lahko visoka do 15 centimetrov.

Zimsko opazovanje ptic v Logu pri Metliki

<i>Avtorica</i>	Nina Bednaršek (2. letnik)
<i>Mentorja</i>	Barbara Bajc, Andrej Hudoklin in Andrej Sovinc
<i>Šola</i>	Gimnazija Novo mesto

Zimsko opazovanje ptic je potekalo v letih 1994/95 in 1995/96 od sredine novembra do konca februarja. Raziskava je pokazala, da je območje ugodno prezimovališče in kasneje tudi gnezdišče. Skupaj je bilo ugotovljenih 56 vrst, v prvem letu 51, v drugem pa 42 vrst. 13 opazovanih vrst je uvrščenih na Rdeči seznam ogroženih ptic Slovenije. Primerjava obeh zim pokaže, da je bilo v letu 1995/96 zabeleženih več vrst, ki so vezane na vodni habitat, zmanjšalo pa se je število ptic, ki so bile v preteklem letu vezane na odprte travniške površine in žive meje.

3

SMOS (1997)

Srečanje je potekalo 2. julija 1997 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA

Andrej Šorgo

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:

dr. Tomi Trilar

Člani komisije:

Andrej Bibič

Borut Mozetič

Borut Štumberger

Karmen Štumberger

Brglez *Sitta europaea*

Foto: Erik Šinigoj

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Gnezda*

<i>Avtorji</i>	Toni Knaus, Sebastian Požun, Rok Šinkovec in Miro Turk (6. in 7. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Našo pozornost je pritegnila raznolikost ptičjih gnezd, zato smo jih več prinesli v šolo. Opazili smo, da so si zelo različna. Pričeli smo opazovati graditelje in tako smo izbrali zanimivo gradivo, ki ga želimo predstaviti v nalogi. Ptiči gradijo različna gnezda. To lahko opazimo po materialu, oblikah in mestih, kjer jih postavljajo. Delo opravljajo nagonsko. V zimskem opazovanju smo opredelili 52 ptičjih vrst, ki živijo na območju opazovanja. Večina teh ptic v našem okolišju tudi gnezdi. V nalogi smo predstavili gnezda posameznih vrst ptic.

Naš vyandot

<i>Avtor</i>	Mitja Cencel (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Adela Petan
<i>Šola</i>	Osnovna šola Veliki Gaber

Že od majhnega opazujem očeta, kako se ukvarja z vzrejo malih živali. Živali pogosto pelje na različne razstave. Vyandoti imajo lepo držo, so radovedni, lepih barv in razširjeni po vsem svetu. Letos imamo doma črne. Naš petelin je bil na razstavi leta 1995 prvak pasme Slovenije. Doma smo vsi ponosni, da je oče poleg svoje službe še rejec malih živali.

Ptice na širšem območju Novega mesta*

<i>Avtorji</i>	Ana Banjac, Tanja Peterlin, Brina Redling, Zoran Rodič in Valerija Volaj (7. in 8. razred)
<i>Mentorica</i>	Marinka Kastelic
<i>Šola</i>	Osnovna šola Center Novo mesto

Ko smo se odločili za zimsko opazovanje ptic, smo najprej napravili načrt, kako in kje jih bomo opazovali. V ta namen smo izdelali krmilnice in pripravili ptičje pogače, da bi se ptice čim bolj navadile na hrano, obenem pa, da jim lajšamo prebroditi dolgo zimo. Izbrali smo si pet opazovalnih mest, vsa v bližini svojih domov. V času opazovanj od 3. decembra 1996 do 16. februarja 1997 smo dnevno zabeležili tudi do 14 vrst ptic, v celotnem obdobju pa smo jih spoznali 43. Največkrat smo opazovali v popoldanskem času v tranju ene ure, občasno pa tudi v dopoldanskih urah.

Ptice našega vrta*

<i>Avtorice</i>	Damjana Peterlin, Dijana Pungneršič in Mija Pungneršič (5., 6. in 8. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Vinji vrh leži na nadmorski višini 387 m. Po vrhu ga prekriva mešani gozd, malo nižje pa se že pojavljajo prve hiše, brunarice in zidanice, ki jih okrog in okrog obdajajo vinogradi. Naša hiša stoji čisto na vznožju v majhnem zaselku. Vrt imamo zelo blizu hiše. Zato smo postavili

ptičjo hišico, v kateri se je hranilo kar nekaj vrst ptic: vrabcev, sinic, taščic, kosov, enkrat je prišel celo veliki detel. Pozimi je hrana zelo pomembna, saj imajo samo nekatere ptice srečo, da preživijo. Pomagati jim moramo, ker so za nas ljudi zelo koristne. Na vrtu jedo škodljivce.

Ptice v naši bližini*

<i>Avtorice</i>	Nina Homovec, Brigita Kavčič, Janja Rupnik, Ksenija Rupnik in Adrijana Tominec (5. in 6. razred)
<i>Mentorica</i>	Lilijana Homovec
<i>Šola</i>	Osnovna šola Črni vrh nad Idrijo

Opazovali smo ptice v bližini človekovega bivališča. Na podlagi letošnjih in tudi vsakoletnih opazovanj lahko sklepamo, da se v bližini človeka zadržujejo predvsem določene vrste ptic. Letos smo na krmilnicah opazili predvsem sinice, medtem ko so lani prevladovali vrabci. Ti dve vrsti sta pogosti na krmilnicah v zimskem času. Ko se vreme otopli, se sinice nekoliko oddaljijo od bivališč, čeprav jih še vedno lahko poslušamo in tudi vidimo v bližnjih drevesih in grmih. Pod strehami hiš smo našli gnezda naslednjih vrst ptic: šmarnice, pastirice in škorca. V hlevih in na stenah hiš tik pod streho pa gnezdiijo lastovke.

Purani

<i>Avtorica</i>	Melita Anžlovar
<i>Mentorica</i>	Adela Petan
<i>Šola</i>	Osnovna šola Veliki Gaber

Ob rednem šolskem delu sem se odločila, da bom opazovala purane. To sem v dogovoru s člani družine Trnovšek tudi počela, tako da sem obiskovala njihovo farmo puranov od začetka januarja do sredine marca. Bolj natančno sem spoznala to perutnino, ki so jo nekoč v Evropo prinesli Kolumbovi vojaki. Trnovškovi redno, že leta dolgo, redijo perutnino na svoji farmi. Pri mojih opazovanjih sem ugotovila, da so purani na začetku zelo občutljivi, vendar se z natančnim delom v kratkem času razvijejo v velike purane, ki jih potem rejci oddajo na tržišče.

Sinica

<i>Avtor</i>	Tomaž Kastelic (6. razred)
<i>Mentorica</i>	Adela Petan
<i>Šola</i>	Osnovna šola Veliki Gaber

V okviru naravoslovnega krožka smo se dogovorili, da bi tudi letos opazovali ptice. Jaz sem se odločil, da bom opazoval velike sinice. Ker sem z očetom na balkonu pred našim kuhinjskim oknom postavil krmilnico, sem jih opazoval s kuhinjskega okna. Kljub temu naloga ni bila lahka. Moral sem si poiskati ustrezno literaturo, kajti šele po moji odločitvi za to nalogo sem ugotovil, da zelo malo vem o teh pticah. Z mojimi opazovanji sem ugotovil, da so to izredno plašne ptice. Mislim, da jim ta

njihova opreznost pripomore k preživetju. Ob zapraševanju gozdov proti raznim žuželkam nastradajo tudi sinice, ki naseljujejo različne življenjske prostore.

Zdravci*

<i>Avtorji</i>	Irena Ivančič, Franci Jožef, Slavko Piskule, Damjana Mrgole in Katarina Kukovič (5., 6. in 7. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Redka so območja močvirnih travnikov, ki še niso regulirana. Del take naravne dragocenosti je ostal ob Radovljji na predelu od Klevevža do Zaloga na območju vasi Zubre. Ta predel meri okoli 4 km² površin, ki jih je treba ohraniti. Ta predel domačini ledinsko imenujemo Zdravci. Po celotnem območju so manjša jezerca, svet je močvirnat, mehak in grezljiv. Pokrivajo ga šaši, ločje, rogoz, vodna perunika, kukovičnik in trstičje. To je svet prepelic, jerebic, bičje trstnice, rac mlakaric, postovk, sivih čapelj, bele štorklje, kozic, tukalic, kosca, zlatovranke... Želimo, da bi Zdravce zaščitili. Želimo, da se ponovno vrnejo strokovnjaki za varstvo kulturne dediščine in ornitologi ter preprečijo uničenje Zdravcev.

Zimski gosti ob ptičji krmilnici*

<i>Avtorja</i>	Bogdan Štimpfelj in Dejan Štimpfelj (3. in 5. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Najin zaselek – domača hiša stoji na predelu Povrhja med Žalovičami in Koglom. Hotela sva narediti primerjavo med pogačo in krmilnico. Primerjala naj bi, na katero krmilnico ptice raje gredo. Najino opazovanje se je pričelo s prvim januarjem 1997. Po opazovanju sodeč, ima velika sinica raje pogačo kot pa krmilnico, medtem ko je poljski vrabec raje hodil v krmilnico. Plavčka sva z bratom opazila samo enkrat na krmilnici. Brglez zelo rad obiskuje pogačo, krmilnica pa mu ni tako pri srcu. Od njega je bil večji samo veliki detel. Opazila sva dva. Priletel je na rob krmilnice ter pričel zobati z lojem obdana zrna.

SREDNJA ŠOLA

Kako abiotski in biotski dejavniki vplivajo na življenje ujede kanje

<i>Avtorica</i>	Danijela Dobrina (1. letnik)
<i>Mentorica</i>	Mirna Malus
<i>Šola</i>	Gimnazija Brežice

Kanjo sem izbrala med mnogimi tukaj živečimi vrstami, ki so omenjene v nalogi, ker zaradi načina prehranjevanja odstopa od drugih ptic. Ptice, ki sem jih popisala, sem točkovno prikazala na zemljevidu. Čeprav je kanja ponekod v Evropi še razmeroma številčna, je njena vloga pri vzdrževanju naravnega

ravnotežja izredno pomembna. Ogrožena je zlasti zaradi uničevanja življenjskega prostora in uporabe kemijskih sredstev v gozdarstvu in kmetijstvu. Kanja je danes na splošno zaščitena.

Kako vlažnost in temperatura vlivata na oglašanje velikega detla (*Dendrocopos major*) na obrobju Jovsov

Autorice	Vanja Preskar, Sonja Verbančič, Lidija Vogrinc in Nataša Volčajnšek
Mentorica	Mirna Malus
Šola	Gimnazija Brežice

Naloga v času priprave tega zbornika ni bila najdena v arhivu DOPPS ali v arhivu sodelujoče šole. Mentorju in avtorjem se za nastali primanjkljaj iskreno opravičujemo.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Ali kozica *Gallinago gallinago* še gnezdi v Jovsih?

Avtorji	Sandi Botički, Sandra Botički, Dejan Kelhar, Roman Krošelj, Jasna Lazarevčič, Marijana Levak, Kristjan Novak, Janja Pšeničnik, Mateja Pšeničnik, Jožica Stanič, Gregor Šepec, Branka Urek, Katja Urek, Dejan Verbančič, Jože Vogrinc, Franci Vranetič (3. – 8. razred) in Mitja Vranetič (gimnazija)
Mentorji	Teja Ferlan, Andrej Hudoklin, Andrej Sovinc in Milena Vranetič
Šola	Osnovna šola Dobova, Podružnica Kapele

V sklopu raziskovalne naloge "Ali kozica *Gallinago gallinago* še gnezdi v Jovsih?" je bilo preučeno pojavljanje te ptice v negnezditvenem obdobju. Z rednimi terenskimi prečenji območja v negnezditvenem času smo ugotovili pojavljanje kozice v Jovsih in beležili njeno številčnost in lokacije pojavljanja. Rezultate smo primerjali z rezultati ankete s predstavnikom lokalne lovske družine. Ugotovljeno je bilo, da je ta ptica reden preletnik, ki se pojavlja v precejšnjem številu, kar še povečuje naravovarstveno vrednost zavarovanega območja Jovsov.

Gostota gnezdenja brgleza (*Sitta europaea*) in navadne kanje (*Buteo buteo*) v predelu Leškega polja leta 1995

Avtor	Lojzlj Avsenik (4. razred)
Mentor	Boris Kozinc
Šola	Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce

V letu 1995 smo člani prtičarskega krožka Osnovne šole Lesce ugotavljali gostoto gnezdenja brgleza in navadne kanje v delu Leškega polja. Velikost področja raziskave je bilo 3 kvadratne kilometre, znotraj področja pa ležita tudi vasi Hraše in Studenčnice. Gnezdilne možnosti za brgleza, ki je duplar, so ugodne zaradi obilice starih lip in hrastov, kanje pa zaradi dovolj visokih dreves v bližini travnikov in polj. Popisali smo 16 parov brglezov ali 5,3 gnezd na kvadratni kilometer in 4 pare kanj ali 3,3 gnezd na kvadratni kilometer.

Mali deževnik v zgornjem Posavju

Avtorice	Katja Bezjak, Lea Krejan, Vesna Novak, Senta Nunič, Jasmina Pinoza in Lidija Vinkler (7. in 8. razred)
Mentor	Dušan Klenovšek
Šola	Osnovna šola Savo Kladnik Sevnica

Naloga skuša na podlagi opazovanj malega deževnika med Hotežem in Pijavškim v letu 1996 pridobiti podlago, ki je nujno potrebna za zaščito preostalih prodišč. Dolgoročno želi vplivati na načrte ureditve

bregov bodočih akumulacij na tem prostoru. Naš osnovni namen je bil ugotavljanje, v kolikšni meri je mali deževnik pri nas sploh prisoten. V preteklosti je bilo tukaj izredno malo ornitoloških opazovanj, za Posavje pa komaj kaj zapisanega. To kaže že karta iz Ornitološkega atlasa gnezdičk Slovenije. Z opazovanjem štirih poskusov gnezdenja malega deževnika na deponiji HE Vrhovo in prodiščih Brezovo ter Pijavško smo prišli do spoznanja, da njegov življenjski prostor izginja. Opazili smo primer uspešne gnezditve na nadomestnem biotopu (njive na Hotemežu).

Prehranjevalna ekologija male uharice (*Asio otus*) pozimi*

Avtorice	Mateja Lašič, Valerija Markovič, Ines Mavrič in Maja Štuhec
Mentor	Dane Katalinič
Šola	Osnovna šola Janka Ribiča Cezanjevci

Delo naše skupine je bilo usmerjeno v raziskovanje vsebine izbljuvkov male uharice (*Asio otus*) v zimskem času, in sicer za obdobje januar–februar 1996 v kraju Cezanjevci. V tem času je tla pokrivala snežna odeja. Mala uharica je pogosta sova naših krajev. Pri prehranjevanju male uharice predstavljajo mali sesalci glavno prehranjevalno kategorijo. Iz izbljuvkov smo izločile 82 primerkov sesalcev in eno ptico pevko. Najpogostejši plen male uharice v našem kraju je poljska voluharica. Na podlagi raziskovalnih rezultatov lahko zaključimo, da mala uharica pleni tiste vrste njej ustreznega plena, ki jih je v okolju največ. V našem kraju so to poljske voluharice.

Ptice akumulacije HE Vrhovo (2)

<i>Avtorji</i>	Danilo Brečko, Besim Dautbegović, Gregor Godler, Šeik Jakupović, Beno Krejan in Gregor Šeško (5. in 7. razred)
<i>Mentor</i>	Dušan Klenovšek
<i>Šola</i>	Osnovna šola Savo Kladnik Sevnica

Naloga zajema opazovanja med ribiškim domom na Hotemežu in prodiščem na Brezovem v času od marca 1996 do konca februarja 1997. V celem letu smo opazili 51 vodnih vrst. Največ težav smo imeli z majhnimi grmovnatimi in gozdnimi vrstami v času, ko so bile krošnje ozelenele. Kar nekaj vrst je na tem območju opaženih na novo v primerjavi z obema atlasoma (črnoigrli ponirek, rjava čaplja, kvakač, mala bobnarica, rjavi lunj, črna štokrlja, gaga, beloliska, mali in srednji žagar, snežni strnad ...). Kot prva zabeležena so tudi prezimovanja velikega srakoperja, gage in belolisk. Kot novost šteje gnezdenje zelenonoge tukanice in malega ponirka ter breguljk (samo poskus).

Ptice Lendavskega jezera skozi vse letne čase

<i>Avtorji</i>	Marko Bunderla, Tomi Navotnik in Valentina Novak
<i>Mentorica</i>	Bernarda Novak
<i>Šola</i>	Osnovna šola Kuzma

Naloga v času priprave tega zbornika ni bila najdena v arhivu DOPPS ali v arhivu sodelujoče šole. Mentorju in avtorjem se za nastali primanjkljaj iskreno opravičujemo.

Ptice v različnih habitatih Slovenskih Konjic

<i>Avtor</i>	Erik Vodenik (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Marinka Vovk
<i>Šola</i>	Osnovna šola Ob Dravinji Slovenske Konjice

Naloga obravnava ptice v štirih različnih habitatih. Habitatni predstavljajo pomembne življenjske prostore ptic. Na osnovi opazovanj so popisane opažene ptice v določenem habitatu. Opazovanje je bilo izvedeno z metodo transekta po točki in transekta po daljici. V gozdnem habitatu in na travniku z nizkim grmičevjem je bil opažen sokol selec, ki je sicer redka ptica v Sloveniji. Opaženih je bilo 17 različnih vrst ptic. Opazovanje je potekalo šest mesecev dvakrat na teden. Opažena je raznolikost vrst glede na habitat. Iz rezultatov raziskovalne naloge lahko le deloma sklepamo na antropogene dejavnike, ki vplivajo na vrstno in številčno sestavo ptic, saj bi opazovanje moralo potekati več let zaporedoma.

SREDNJA ŠOLA

Primerjava števila zimskih vodnih ptic v stari strugi reke Drave in akumulaciji Melje med sezonama 95/96 in 96/97

<i>Avtorja</i>	Maja Deteček in Miha Vrčko (1. letnik)
<i>Mentor</i>	Andrej Šorgo
<i>Šola</i>	Prva gimnazija Maribor

Primerjavo številčnosti v zimah 1995/96 in 1996/97 sva opravila na akumulaciji Melje, stari strugi reke Drave in kanalu reke Drave. Opazovala sva tri mesece po pentadah. Rezultate opazovanj sva obdelala, jih primerjala z raziskavo, ki smo jo opravili lani, in z razpoložljivo literaturo. Skušala sva pojasniti prisotnost, številčnost in pogostost pojavljanja. S primerjavo sva tako zabeležila spremembe, ki so se morebiti pojavile ali dotedanje ugotovitve še potrdila. Raziskava je pokazala, da sta akumulacija in stara struga v bližini mesta primerni za prezimovanje in počivanje ptic. Iste ptice se vračajo vsa leta in to v velikem številu, kar bogati favno v zimskem času.

4 SMOS (1998)

Srečanje je potekalo 14. novembra 1998 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA

Borut Štumberger

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:

dr. Tomi Trilar

Člani komisije:

Damijan Denac

mag. Franc Janžekovič

dr. Peter Legiša

Katarina Prosenc

dr. Peter Trontelj

Ptica leta 1998: Kmečka lastovka *Hirundo rustica*
Foto: Borut Rubinič

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Analiza gnezditev kmečke lastovke (*Hirundo rustica*) v občini Turnišče

Avtorji	Gorazd Bence, Goran Denša, Lea Gjerkeš, Matej Horvat, Melita Hozjan, David Koroša, Bojan Lebar, Matej Pucko, Marcel Sobočan, Boštjan Ternar, Alojz Zadavec in Primož Zver
Mentorica	Ivanka Adlešič Lebar
Šola	Osnovna šola Turnišče

Kmečka lastovka (*Hirundo rustica*), znanilka pomladi, ki se zadržuje v bližini hlevov oz. prostorov z živino, je prisotna tudi v občini Turnišče. Našli smo jo v vseh štirih vaseh (Renkovci, Nedelica, Gomilica, Turnišče). V 131 objektih smo našli 390 gnezd, od tega je bilo 345 zasedenih. Od 93 hlevov je bilo v 74 govedo, v ostalih pa svinje in druge domače živali. Na zidu so bila pritrjena 204 gnezda, na lesenih tramovih 100, nad lučjo 52, na gnezdilni polici 30 in na okenski polici 4. Lastovkam je v 108 primerih dostop do gnezda omogočen skozi okna/vrata, v 9 primerih skozi odprtine v zidu, v 8 primerih skozi oboje hkrati in v 6 primerih skozi večje odprtine (brez sten). Za vas Turnišče smo ugotovili, da se je v letih 1994–1998 število zasedenih gnezd zmanjšalo za 1,8%.

Golobi*

Avtorji	Blaž Košak, Jaka Košak, Tjaša Košak, Tadej Lenart in Slavko Piskule (4., 5. in 7. razred)
Mentor	Jože Pečnik
Šola	Osnovna šola Šmarjeta

V nalogi so predstavljene tri vrste golobov: grivar (*Columba palumbus*), duplar (*Columba oenas*) in skalni golob (*Columba livia*).

Kmečka lastovka – ali še gnezdi pri nas?*

Avtorji	36 učencev
Mentorica	Irena Breščak
Šola	Osnovna šola Dobravlje

V maju smo izvedli naravoslovni dan na temo »Ptiči«, v okviru katerega so nekateri učenci po vaseh popisovali gnezdišča kmečke lastovke, učenci – likovniki so likovno ustvarjali na temo »Kmečka lastovka«, gospod Edo Krašna, lovec in ornitolog amater, pa nam je ob diapozitivih in dermoplastikah predstavil ptičji svet. Poleg tega so učenci od aprila do konca septembra sodelovali pri individualnih popisih gnezdišč. Pri popisih je sodelovalo 36 učencev. Mislimo, da sodi naš šolski okoliš med biotsko raznovrstne kraje glede ptičjih vrst in da kmečka lastovka še kar pogosto gnezdi pri nas.

Kmečka lastovka – ptica leta 1998*

Avtorji	Anja Demšar, Marko Demšar, Alenka Prevodnik, Katja Prevodnik in Alenka Štefe
Mentorica	Vlasta Balderman
Šola	Osnovna šola Petra Kavčiča Škofja Loka

V vaseh Brode, Log in Gabrk v Poljanski dolini smo naredili popis kmečke lastovke. Vsi kmetje so prve lastovke opazili od 26.3. do 21.4., kar pomeni, da se lastovke v naše kraje vračajo zgodaj spomladi. Lastovke so se v gnezda vrnile od 26.3. do 24.4. Največ gnezd je v hlevih, nekatera pa so na hišah in drugih objektih (senik). Kmečka lastovka je resnično ljudska ptica, saj je dobrodošla na vseh kmetijah in jo ljudje radi sprejmejo v svoja domovanja. V mesecih našega raziskovanja smo se mnogo naučili o tej prelepi ptici.

Kmečka lastovka (*Hirundo rustica*)*

Avtorji	Grega Čelič, Jure Koritič, Rok Lužar, Damjana Mrgole, Sonja Omerza, Andrej Per, Barbara Perše, Diana Pungersič, Mija Pungersič in Dejan Štimfelj (5. – 8. razred)
Mentor	Jože Pečnik
Šola	Osnovna šola Šmarjeta

V raziskovanje smo se vključili vsi učenci iz 20 vasi. V letu 1997 so prve lastovice priletele med 24.3. in 4.4. V letu 1998 so bile po opazovanjih prve lastovke pri nas so opažene 3.4. Trajalo je kar nekaj dni, da so se začele zadrževati v hlevih. V našem ornitološkem atlasu smo v lanskem letu (1997) našli

skupno 172 zasedenih gnezd, kamor so samicke znesle 4–5 jajc. V letošnjem letu (1998) smo našli skupno 158 zasedenih gnezd. Ob primerjavi lahko ugotovimo, da se zmanjšuje število gnezd v hlevih, povečuje pa na svinjakih in hišah. Čisti, prebeljeni in zračni hlevi brez živali, spremenjeni v skladišča ali garaže ne pritegnejo več lastovic.

Kmečka lastovka (*Hirundo rustica*)

Avtorji	Danijel Bitežnik, Nina Cijan, Vasja Frančeskin, Urška Hvalič, Sara Jug, Sara Krošelj, Dani Leban, Gaja Leban, Anka Madon, Greti Manfreda, Tilen Mržljak, Grega Nemeč, Tanja Peloz, Andreja Peric, Petra Peric, Nina Saksida, Manuela Stubelj, Mateja Šneljer in Tina Trampuž
Mentorica	Jelka Sirk
Šola	Osnovna šola Ivana Roba Šempeter pri Gorici

Kmečko lastovko je opazovalo 21 učencev naravoslovnega krožka. Mnogi izhajajo iz mestnega okolja, kjer niso odkrili gnezdišč te ptice. Ti učenci so opazovali lastovke in izpolnjevali popisne liste na podeželju pri sorodnikih. Eden izmed njih je fotografiral lastovke na letovanju ob morju. Učenci so spoznali, da je bilo pred leti veliko več zasedenih gnezd kot letos. Spremenjeno vaško okolje, zlasti manj živine, je eden glavnih razlogov za velik upad kmečke lastovke. Učenci so svoje delo izvajali samostojno, posamezno ali v manjših skupinah. Najbolj natančno sta popisani vasi Vrtojba in Vogrsko. Učenci so izdelali shemo vasi Vrtojba in označili gnezdišča na topografskih kartah.

Kmečka lastovka *Hirundo rustica**

<i>Autorica</i>	Lidija Križnar
<i>Mentorica</i>	Vlasta Balderman
<i>Šola</i>	Osnovna šola Petra Kavčiča Škofja Loka

Kmečka lastovka ima globoko škarjast rep. Ima zamolklo rdečo barvo grla in čela, po hrbtu je kovinsko modra, trebuh pa ima bel. Pri nas jo lahko opazujemo od aprila do septembra. Vsako leto jeseni in spomladi lastovke naredijo dolgo pot do Afrike. V času gnezdenja se kmečke lastovke vrnejo v Evropo, kjer so takrat razširjene skoraj po vsej Evropi. Živi v vaseh ali na podeželskih mestih. Gnezdo si naredi na kmetijah, obdani s travniki, ribniki in polji. Vedno je blizu živine. Gnezdo si ponavadi naredi v hlevih ali na bližnjih objektih kmetije. Ogrožajo jo modernizacija hlevov (higienski hlevi) in pomanjkanje prašnih cest.

Kmečka lastovica – *Hirundo rustica**

<i>Mentorica</i>	Zdenka Marčič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarje pri Kopru

Učenci naravoslovnega krožka smo kmečke lastovke popisovali v vaseh: Krkavče, Pomjan, Gažon, Šmarje, Puče, Šalara, Koštabona, Sergaši in Grintovec.

Kmečka lastovka v Malečniku

<i>Autorji</i>	Barbara Kurnik, Mateja Kronaveter, Denis Protner, Andraž Stožer, Damjan Šošarič in Matej Žerjav (6. – 8. razred)
<i>Mentorica</i>	Simona Šket – Žiberna
<i>Šola</i>	Osnovna šola Malečnik

Avtorji so proučevali kmečko lastovko *Hirundo rustica* v Malečniku in njegovi okolici od aprila do septembra 1998. Ugotovili so, da je ta ptica med domačini zelo priljubljena in dokaj dobro poznana. Žal pa zaradi človekovega poseganja v okolje tudi vse bolj ogrožena. Ljubitelji narave se zavedajo, da lastovka prinaša človeku veselje in korist, vse ostale ljudi pa je potrebno vzgojiti v odgovorne državljanke, ki bodo razumeli, da s pretiranim poseganjem v naravo rušijo biološko ravnovesje predvsem na škodo svojega zdravja in zdravja svojih potomcev. Prav vsi se moramo zavedati, da mora biti kmetovanje usmerjeno v zaščito narave in izboljšanje kvalitete življenja.

Kmečka lastovka*

<i>Autorji</i>	Roman Jelovčan, Jože Jenko in Matej Frlan
<i>Mentorica</i>	Agata Bradeško
<i>Šola</i>	Osnovna šola Cvetka Golarja Škofja Loka

V Sloveniji poznamo več vrst lastovk, med njimi tudi kmečko lastovko. Poletje preživijo v hlevu, jeseni pa se odpravijo v južne kraje. Lastovke večinoma gnezdiijo na lučeh ali pa v kotih hlevov, kjer samice izležejo 2–3 mladiče.

Nato jih hranita oba starša, dokler niso dovolj veliki za samostojno pot. Lastovke se hranijo z žuželkami. Oglašajo se z gostolečim klicem. Pravijo, da če lastovke letijo nizko, bo ponavadi dež.

Lastovke, moje poletne prijateljice*

<i>Avtorica</i>	Lucija Selič (8. razred)
<i>Mentor</i>	Jože J. Kozamernik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Polje

Da pride prava pomlad, začutimo, zaslišimo in opazimo šele tedaj, ko lastovke priletijo nazaj v naše kraje. Odločila sem se, da bom letos bolj natančno opazovala in poslušala te lepe, hitre in okretne ptice. Živim v vasi Zgornji Kašelj, kjer je le še nekaj kmetij, posajenih na bregu nad že zdavnaj presahlim potočkom, kamor priletijo čebele in ptice pit vodo le ob večjih deževjih. V nedeljo, ko imajo na kmetiji več časa, sem se pogovarjala z domačini. Povedal so mi, da poznajo dve vrsti lastovk, kmečke in mestne, in da jih je v zraku kaj lahko ločiti med seboj. Po vnaprejšnjem dogovoru sem gospo Majdi Znoj zastavila nekaj vprašanj, ona pa mi je nanje prijazno odgovarjala.

Popis gnezdenja ter zadrževanje kmečke lastovke v gnezdu*

<i>Avtorji</i>	Anja Doljak, Mojca Gregorič, Borut Honomihl, Stevo Kovačevič, Anej Leban, Nina Luin in Manca Vižintin
<i>Mentorica</i>	Iris Lisjak
<i>Šola</i>	Osnovna šola Milojke Štrukelj Nova Gorica

Že meseca maja smo člani biološkega krožka naše šole začeli z zbiranjem podatkov o lastovkah, nato smo opravili še anketo in vse skupaj zaključili v poznih septembrskih dneh. Za realizacijo te naloge smo se odločili predvsem zato, ker tudi sami želimo vedeti kaj več o lastovkah in njihovi razširjenosti v okolici našega mesta. Cilj našega dela je bil popis kmečke lastovke v Grgarju, zbiranje podatkov o lastovkah, fotografiranje kmečke lastovke in njenih gnezdišč ter ugotoviti, koliko časa se kmečka lastovka zadržuje v gnezdu. Anketirali smo 44 prebivalcev vasi Grgar. 25 izmed njih ima na stanovanjskem objektu gnezda kmečke lastovke. Kmečko lastovko smo opazovali dva dneva in sicer 27.8.1998 in 28.8.1998. Iz rezultatov je razvidno, da je bila kmečka lastovka 27.8.1998 bolj aktivna kot dan kasneje. Ugotavljamo, da se število gnezd kmečke lastovke iz leta v leto zmanjšuje zaradi obnavljanja stanovanjskih objektov in opuščanja kmetij. Gnezda se ohranjajo pretežno v hlevih z živino. Aktivnost lastovk je povezana tudi z vremenom.

Ptice na otoku Tržič z okolico*

<i>Avtor</i>	Rok Šinkovec (8. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

V okolici otoka Tržič sem opazil, da se v njegovem močvirju pojavlja ogromno število različnih ptic, zato sem se odločil, da bom na 4. Srečanju mladih ornitologov te ptice predstavil. Otok Tržič leži med Otočcem in Šentjernejem natančno ob Družinski vasi. Površina celotnega območja obsega približno 10 ha, od tega je približno 5 ha otoka. Leži na močvirnatih tleh in je redko posejan z ločjem in drugimi močvirnimi rastlinami. Zaradi tega je otok Tržič gostitelj predvsem vodnim pticam. Z aprilom 1997 sem pričel z rednim opazovanjem ptic. Opazoval sem dve leti do oktobra.

Ptice ob sotočju Ljubljanice in Save v času gnezdenja

<i>Avtorici</i>	Katja Kvaternik in Lucija Selič
<i>Mentorji</i>	Nives Sredenšek, Jože J. Kozamernik in Dare Šere
<i>Šola</i>	Osnovna šola Polje

V času gnezdenja je bilo najbolj opazno zelo glasno in raznovrstno ptičje petje. Ptice so bile v neprestanem gibanju, hitrem letanju, težko je bilo opaziti, kam odidejo po pristankih na tleh ali grmovju. Približevanja niso dopustile in opreznost je bila njihova najboljša obramba. Mnogokrat je bilo v njihovih kljunčkih videti gosnice, muhe, črve ali deževnike, pri nekaterih pa se ulovljenega

plena ni opazilo. Od začetka aprila do konca avgusta je na sipinah in ob njih zelenje zelo bujno, med njim pa je zelo veliko hrane in skrivališč. Gnezdeče ptice so si prostor nekako časovno razporedile, zato je bilo včasih videti ene, drugič druge ptice, tako da je bilo za vse dovolj hrane in prostora. Mladi ptiči so se nekoliko razlikovali od starih, najbolj po velikosti in načinu letanja (manjša hitrost in okretnost).

Veliki kormoran na reki Savi

<i>Avtorji</i>	Danilo Brečko, Marko Drstvenšek, Marko Mrgole in Peter Požun (6. in 7. razred)
<i>Mentor</i>	Dušan Klenovšek
<i>Šola</i>	Osnovna šola Savo Kladnik Sevnica

Letos smo se prvič srečali s pravim opazovanje ptic. Odločili smo se, da bomo prešteli kormorane, kar je bilo seveda lažje kot pa pisati nalogo. Nekaj ur smo skušali narediti risbe, še več pa je bilo potrebno za iskanje podatkov in pisanje naloge. Kormorani pri nas prezimujejo. So veliki, številni in se hranijo z ribami. Ribiči se bojijo, da jim bodo vse polovili, zato jih skušajo pregnati. Kljub kormoranom smo v vodi še vedno opazili veliko rib. Pa tudi kormorani se zopet vračajo. Če bi že lani pojedli vse ribe, se letos ne bi ponovno vrnili.

Vinji vrh, habitat redkih ptic*

<i>Avtorji</i>	Diana Pungersič, Miro Turk in Tanja Žibert (8. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Po pripovedovanju raznih ljudi je bilo še ne tako davno opaziti na predelu Vinjega vrha, predela med reko Krko, Radovljo in Prinovcem, z višino med 190 in 373 m nad morjem, redke ptice, ki so predmet naše raziskave. Poiskali smo čim več kmetov in kmetic, ki so dnevno na tem področju in jim pokazali slike ter dali opis ptic, ki smo jih iskali. Povprašali smo jih po naslednjih vrstah: zlatovranka, smrdokavra, čebelar, črnočeli srakoper in rjavoglavi srakoper. Polovica omenjenih kmetov in kmetic je že videla vse omenjene ptice, druga le posamezne. Opisi so se ujemali z našimi predpostavkami, ki so izhajala iz znanja, pridobljenega iz literature.

Vodne ptice ob reki Krki – zimsko opazovanje*

<i>Avtorji</i>	Luka Berus, Anže Kožuh, Matija Kraševac, Gašper Kren in Urška Vide (6. razred)
<i>Mentorica</i>	Marinka Kastelic
<i>Šola</i>	Osnovna šola Center Novo mesto

Prebivamo ob toku reke Krke, ki daje svoj pečat našemu mestu in njenim prebivalcem. V šolskem letu 1997/98 smo se odločili, da spoznavamo ptice, ki živijo ob reki Krki pozimi. Opazovanje smo izvedli na območju

reke Krke na petih mestih v Novem mestu in okolici. V obdobju opazovanja, od meseca novembra 1997 do marca 1998, smo na petih opazovalnih mestih ob Krki zabeležili 21 vrst ptic. V posameznih opazovalnih obdobjih je bilo v celotnem območju izvedenih od 30 do 59 opazovanj. Na podlagi naših opazovanj smo lahko ugotovili, katere vrste vodnih ptic so na določenem območju v različnih mesecih v enakem dnevnem času.

Vpliv košnje in drugih posegov v letu 1997 ob potoku Blatnica na gnezdilne možnosti močvirske trstnice (*Acrocephalus palustris*)

<i>Avtor</i>	Matjaž Geršič
<i>Mentor</i>	Boris Kozinc
<i>Šola</i>	Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce

V letu 1997 smo z opazovanjem pojočih samcev in parov ob potoku Blatnica določili skupno dolžino primerne terena, kjer bi močvirska trstnica lahko gneznila. S popisovanjem dolžine travnikov, ki so bili pokošeni do notranjega roba struge smo ugotovili, da je bila na ta način gnezdilna možnost ob celotnem potoku zmanjšana za 27,7%, v spodnjem delu pa celo za 84,3%. Od drugih vplivov na gnezdilne možnosti smo ugotovili še zasipavanje kanalov. Krčenja grmovne podrasti to leto lastniki zemljišč ob spodnjem delu potoka niso izvajali. Po našem mnenju bi s pravilnim načinom košnje gnezdilne možnosti te vrste lahko ohranili.

Življenje na savski sipini*

<i>Avtorji</i>	Miha Kolarič, Katja Kvaternik, Lucija Selič in Miha Tratnik (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Nives Sredenšek
<i>Šola</i>	Osnovna šola Polje

Sava je najdaljša slovenska reka. Naša raziskovalna naloga je najbolj usmerjena k življenju na rečnih prodiščih in sipinah. Čeprav so nekatere naše reke zelo onesnažene, življenje v njih in ob njih še vedno ni povsem izumrlo. Največ ptičjih vrst, ki jih lahko opazimo ob naših rekah, je pri nas samo na selitvi, v času gnezdenja pa je teh vrst neprimerno manj. Iz vseh opazovanj smo ugotovili, da so najštevilčnejše vrste kormoran, mlakarice in sive čaplje. Opazovali smo jih v času od 6. oktobra 1997 do 7. marca 1998. V petnajstih opazovanjih smo skupno našli dobrih 1100 ptic, kar je po našem mnenju precej veliko.

SREDNJA ŠOLA

Breguljka

<i>Avtorici</i>	Vesna Novak in Lidija Vinkler (3. letnik)
<i>Mentor</i>	Dušan Klenovšek
<i>Šola</i>	Gimnazija Celje – Center in Srednja ekonomska šola Celje

Osnovni cilj naloge je širšo javnost seznaniti z dragocenim delčkom izredno bogate, a premalo znane narave v Posavju. V prejšnjih stoletjih je Sava na tem območju spreminjala potek svoje struge in ustvarjala z življenjem

bogato poplavno loko. Vendar pa je ta reka že dolgo kanalizirana, sedaj pa se obetajo velike spremembe tudi z izgradnjo hidroelektrarn. Breguljke so se do sedaj obdržale na tem področju po zaslugi stalno nastajajočih gramoznic. Vsaj kakšno leto ali dve so stene nekaterih primerne za vzrejo nove generacije teh okretnih letalk. Naši rezultati (okoli 100 gnezdečih parov) so zadosten razlog, da pristojni organi sprejmejo ustrezne ukrepe za zaščito gnezdilnih sten.

Pomen meljske akumulacije na Dravi pod Mariborom za prezimovanje vodnih ptic

<i>Avtorja</i>	Janja Detiček in Miha Vrčko (2. letnik)
<i>Mentor</i>	Andrej Šorgo
<i>Šola</i>	Prva gimnazija Maribor

V zimi 1997/98 sva na akumulaciji Melje na Dravi pod Mariborom opravila 23 terenskih popisov ptic. Rezultate opazovanj sva primerjala s tistimi, ki sva jih opravila v zimah 1995/96 in 1996/97. Ugotovila sva, da se je zmanjšalo število prezimujočih ptic večine opazovanih vrst, prav tako je tudi upadlo število opazovanih vrst. Razloga za upad si ne znava zadovoljivo razložiti. Iz opazovanja obnašanja ptic sva ugotovila, da ptice na akumulaciji v največjem številu le počivajo, saj jim akumulacija zaradi ukleščenosti med strme nasipe ne nudi ustreznih prehranjevalnih možnosti. Do hrane lahko pridejo skoraj izključno samo vrste, ki se znajo potapljati.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Grlice*

<i>Avtorji</i>	Rok Tomažin, Jasmina Piskule in Sabina Jožef (3. in 4. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

V našem raziskovanju smo želeli prikazati stanje grlic v našem šolskem okolišu. Naša okolica je valovito področje dvignjenega nekdanjega morskega dna. Obrobje je gozdnato, poraslo z grmovjem in različnimi drevesnimi vrstami, med katerimi je veliko divjih češenj. Na tem razgibanem svetu živijo različne ptičje vrste. Tako smo v našem šolskem okolišu odkrili 27 gnezd grlic. Predvidevamo, da se je iz njih speljalo do 70 mladičev. V jeseni, v poznem oktobru, se grlice združijo v jate, ki odletijo proti jugu.

Kmečka lastovka (*Hirundo rustica*) v Zrkvocih pri Mariboru*

<i>Avtorji</i>	Anja Pivec, Matjaž Premzl, Maja Škerlak in Aleš Tomažič (6. razred)
<i>Mentorica</i>	Tatjana Koren
<i>Šola</i>	Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor

Odločili smo se za popis in opazovanje kmečke lastovke v domačem kraju, torej v Zrkvocih pri Mariboru. Popisovati smo začeli 3. aprila 1998, ko smo še pred prihodom lastovk popisali prazna gnezda iz prejšnjih let, število

in velikost hlevov. Gnezda smo našli v hlevih z govejo živino in v hlevih s svinjami. Po 21 tednih, oziroma 105 dnevih opazovanj smo ugotovili, da je število priletelih lastovk precej manjše od pričakovanega. Ko smo prešteli stara gnezda, smo po razgovoru z domačini ugotovili, da se število kmečkih lastovk v Zrkvocih manjša. Tako smo za prejšnja leta ugotovili 141 gnezd, novi pari pa so jih letos zasedli 91.

Lastovke prinašajo srečo v hišo

<i>Avtorica</i>	Mojca Langerholc
<i>Mentorica</i>	Vlasta Balderman
<i>Šola</i>	Osnovna šola Petra Kavčiča Škofja Loka

Pri popisu gnezditev kmečkih lastovk, so bile lastovke opazovane v vasi, kjer so večinoma kmečka poslopja. Število gnezd je bilo na desetih opazovanih kmetijah 56. 23 izmed njih je bilo zasedenih, 33 pa praznih. Gnezda v hlevih so največkrat nameščena na zidanem delu. Velikost hleva na 10 kmetijah je bila povprečno 15m x 11,5m. Na osmih kmetijah imajo v hlevih samo govedo, na dveh pa govedo in svinje. Število glav živine niha od 6 do 60. V največ primerih (9) so imele lastovke omogočen dostop skozi okno. Po ugotovitvah največ lastovk gnezdi v starih kmetijah, kjer se vračajo v stara gnezda ali pa naredijo nova.

Razširjenost kmečke lastovke (*Hirundo rustica*) pri Mali Nedelji

Avtorji	Irena Filipič, Jasmina Filipič, Klavdija Horvat, Bojan Kavčič, Anita Kosi, Karmen Koželj, Matjaž Lovrec, Metka Markoč, Damjana Mlinarič, Primož Murkovič, Suzana Ornik, Mateja Ritonja, Suzana Serčič, Ivo Simončič, Sandra Trstenjak in Jasmina Žnidarič (7. in 8. razred)
Mentorica	Mojca Tkalec – Zoran
Šola	Osnovna šola Mala Nedelja

V raziskovalni nalogi smo s pomočjo zbiranja podatkov v ustrezni literaturi ter terenskega dela spoznali kmečko lastovko. V nekaj zgradbah smo našli večje število gnezd. V eni zgradbi je bilo kar 20 gnezd, v eni 15 in v dveh stavbah po 11. Večino gnezd smo našli v hlevih z govedom ali s svinjami. V hlevih je gnezdo najpogosteje prislonjeno na zidani del, tram, luč ali gnezdilno polico. Rezultati raziskovalne naloge kažejo, da ima komaj vsaka druga hiša gnezdo kmečke lastovke. Živimo namreč na vasi, zato bi pričakovali večje število gnezdišč. Pri gradnji sodobnih hlevov pozabljamo na dodatne police (umetna gnezdišča), kmečka lastovka si zato ne more narediti gnezda.

Spremljanje gnezdenja čebelarjev *Merops apiaster* v peskokopu na Bizeljskem*

Avtorji	Matjaž Balon, Uroš Dornik, Marko Mihelin, Davor Obradovič, Evgen Per, Peter Pinterič, Andrej Rajterič, Adrijana Šekoranja, Dejan Špeljak, Barbara Varlec in Andrej Žitnik (4. – 7. razred)
Mentorji	Andrej Sovinc, Andrej Hudoklin, Vladimir Balon, Stanislav Pungaršič in Vida Najger
Šola	Osnovna šola Bizeljsko

Namen naloge je bil spremljati potek gnezdenja čebelarjev v letošnji sezoni in izdelati anketo o poznavanju ptice med domačini. Gnezdenje čebelarja v peskokopu na Bizeljskem smo opazovali od 15. aprila do 5. septembra 1998. Pri tem je bilo opravljenih 31 opazovanj. Ugotovili smo, da je kolonija štela od 25 do 30 parov ptic. V času gnezdenja je bilo izkopanih 65 gnezdilnih rogov, največ na zahodnem delu ostenja. Ptice naši prihodi v opazovalnico niso občutno vznemirjali, prav tako niso reagirali na delovne stroje, ki so se občasno približali stenam. Čebelar je zanimivost Bizeljskega, ki jo domačini, kot je pokazala anketa, dobro poznamo in cenimo.

Ugotavljanje številčnosti gnezditvene populacije koscev *Crex crex* v Jovsih*

Avtorji	Sandi Botički, Marko Ferlan, Matija Kolarič, Miran Kramar, Jasna Lazarevič, Marijana Levak, Simon Petan, Sandra Potički, Janja Pšeničnik, Mateja Pšeničnik, Jure Stanič, Gregor Šepec, Branka Urek, Robi Urek Franci Vranetič (4. –7. razred) in Mitja Vranetič (gimnazijec)
Mentorji	Tea Ferlan, Milena Vranetič, Andrej Sovinc in Andrej Hudoklin
Šola	Osnovna šola Dobova, Podružnica Kapele

Naloge smo se lotili z namenom, da bi ugotovili velikost gnezditvene populacije kosca v Jovsih, kar bi lahko služilo kot izhodišče za koščevo ohranitev in priporočilo za gospodarjenje z Jovsi. V okviru ugotavljanja številčnosti koscev v Jovsih smo opravili 6 nočnih popisov. Popisi so bili med 20.5. in 2.7.1998. Ugotovili smo, da je v Jovsih v letu 1998 pelo vsaj 19 samcev koscev. Velikost populacije ocenjujemo na 13–19 parov (ali 2,83–4,13 samcev/km²). Pričakovano je gnezditvena aktivnost (petje) koscev upadla od 19. junija naprej. V začetku julija sta pela samo še dva samca.

5 SMOS (1999)

Srečanje je potekalo 13. novembra 1999 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA
Andrej Šorgo

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:
dr. Tomi Trilar

Člani komisije:
Luka Božič
Damijan Denac
dr. Peter Trontelj

Ptica leta 1999: Bela štoklja *Ciconia ciconia*
Foto: Željko Šalamun

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Bela štoklja – ptica leta 1999

<i>Avtorici</i>	Barbara Kurnik in Sonja Zemljč (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Simona Šket - Žiberna
<i>Šola</i>	Osnovna šola Malečnik

Avtorji smo proučevali belo štokljo *Ciconia ciconia* v Pernici pri Mariboru in Pečkah pri Makolah od aprila do septembra 1999. Ugotovili smo, da je ptica med ljudmi zelo priljubljena in dokaj dobro poznana, žal pa zaradi človekovega poseganja v okolje tudi vedno bolj ogrožena. Človekovo poseganje v naravo mora biti naravnano predvsem v njeno zaščito in izboljšanje kvalitete življenja. Štoklja je postala simbol plodnosti in rojstva otrok prav zaradi svoje izredne zvestobe življenjskemu partnerju in že kar ganljive skrbi za zarod. Upamo, da smo s svojimi skromnimi prizadevanji vsaj malo pripomogli k ohranitvi bele štoklje in k zmanjšanju njene ogroženosti.

Bela štoklja (*Ciconia ciconia*)*

<i>Avtorji</i>	Matjaž Horvat, Klaudija Kolarič, Sandra Mikša, Gregor Moleh, Barbara Petek, Petra Simonič, Simon Simonič, Doroteja Smolar, Vanja Šori in Mateja Zorko
<i>Mentorici</i>	Slavica Gerič in Marija Šterbal
<i>Šola</i>	Osnovna šola Juršinci

Z raziskovalno nalogo smo popisli zasedenost gnezd bele štoklje, starost teh gnezd, število izvaljenih in speljanih (doraslih) mladičev ter pogostost pojavljanja bele štoklje po posameznih prehranjevališčih. Kmalu smo spoznali, da v celotni občini Juršinci ni niti enega štokljinega gnezda. Zato smo se odpravili dalje odločeni, da gnezda najdemo. Ko smo hodili po bližnji in daljni okolici in spraševali o starosti ptic, njihovih gnezdih in številu mladičev, nas je presenetil zelo osebni in odgovorni odnos ljudi, ki živijo v njihovi bližini. Ljudje se zavedajo, da je bela štoklja, tako kot kmečka lastovka, tesno povezana s človekom.

Bela štoklja (*Ciconia ciconia*)*

<i>Avtorji</i>	Sabina Jožef, Jure Koritič, Melita Matko, Sabina Pelko, Alma Poljakovič, Sebastjan Smrekar in Edis Šačirovič (2., 5. in 6. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Pri nas živi bela štoklja v porečju reke Krke, v močvirnatem predelu Radovlje v okolici Krakovskega gozda. V naši okolici, predelu ob

Krki, je gnezdilo 15 parov. V dveh primerih so mladiči poginili (Sela, Vinica). V ostalih 13 gnezdh je bilo izvaljenih 39 mladičev. Vsi so bili obročkani. Povprečno so bili v gnezdu trije mladiči, kar kaže, da hrana v okolici zadošča za prehranitev. Vsa gnezda so bila na električnih drogovih. Tu so se izkazali električarji, ki so na drogove namestili gnezdilno mrežo. Tako so gnezda stabilnejša in jih pticam ni potrebno stalno povečevati.

Bela štorcklja *Ciconia ciconia* – ptica leta 1999

Avtorji	Mojca Anderlič, Danijel Korpar, Alenka Megla, Klara Megla in Dejan Plohl (6. – 8. razred)
Mentorica	Nežka Korpar
Šola	Osnovna šola Velika Nedelja

Ker v naši vasi bela štorcklja domuje že deset let, smo se učenci odločili, da jo bomo med bivanjem pri nas opazovali in si zapisovali njene značilnosti na popisni list. Prva štorcklja je prišla v gnezdo 10. marca, 17. marca se ji je pridružila še druga. Skrbno sta gradili gnezdo, v katerem so se letos izvalili štirje mladiči. Ves čas bivanja štorckelj pri nas smo jih opazovali pri gradnji gnezda, v gnezdu, med poletom, pri nabiranju hrane do 25. avgusta, ko so zadnjič vzletele in naslednje jutro je bilo gnezdo prazno. Upamo, da se bodo naslednje leto spet vrnile, in jih bomo lahko ponovno opazovali.

Bela štorcklja v občini Puconci

Avtorji	Andreja Barbarič, Jožica Gergorec, Andreja Horvat, Jernej Janža, Sašo Korpič, Tomaž Panker, Nina Štivan in Primož Zelko (5. razred)
Mentorici	Melita Ficko in Olga Konkolič
Šola	Osnovna šola Puconci

Občina Puconci obsega 23 vasi. Bela štorcklja gnezdi v 7 vaseh in sicer v Brezovcih, Lemerjih, na Gorici, v Moščancih, Predanovcih, Puževcih in Puconcih. Bela štorcklja ima v Brezovcih gnezdo na dimniku, v ostalih vaseh pa na električnih drogovih. Vsa gnezda so bila letos zasedena. V Brezovcih so se izvalili 4 mladiči bele štorcklje, prav tako tudi v Lemerjih. V naši občini skrbimo za ohranitev belih štorckelj in jih vsako pomlad z veseljem pričakujemo.

Kormoran na Krki*

Avtorji	Jure Benkič, Irena Ivančič, Matej Kerme, Natalija Kopina, Katarina Kukovič, Tadej Lenart, Mija Pungeršič, Milan Selak in Uroš Turk (7. in 8. razred)
Mentor	Jože Pečnik
Šola	Osnovna šola Šmarjeta

Kormoran *Phalacrocorax carbo* prileti na prezimovalno območje reke Save in Krke v začetku novembra. Na Krki in Savi lahko kormorana vidimo od Zagradca do Čateža ob Savi. Število ptic niha iz leta v leto. Še pred raziskovalno nalogo smo se seznanili z Zimskim ornitološkim atlasom, popisnimi

obrazci s pisnimi navodili in se seznanili z metodo. V oktobru 1998 smo izdelali popisno karto z označenimi odseki. Naloga je zajela popis v porečju toka reke Krke – skoraj 90 km. V celotnem projektu je sodelovalo 12 učencev, 5 ribičev, 4 lovci in biologi na šolah.

Skrb za ptice pozimi

<i>Avtorji</i>	Adela Jager, Joži Kramer, Dani Pungartnik, Bojan Trobiš in Monika Trobiš (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Martina Krebl
<i>Šola</i>	Osnovna šola Glazija

Za varstvo in ohranitev ptic se lahko zavzemamo le, če jih poznamo ter vemo, kako in kje živijo. Z našim raziskovalnim delom želimo opozoriti, da tudi mi kot posamezniki lahko prispevamo k ohranitvi in obvarovanju ptic. Postavili smo si preprosto vprašanje, kako naj pomagamo pticam, zlasti takrat, ko so te pomoči še najbolj potrebne, to je predvsem pozimi. Anketirali smo starše in učence naše šole od petega do vključno osmega razreda. Ugotovili smo, da tako starši, kot tudi naši sošolci pomagajo pticam zlasti pozimi. Največja težava je v tem, da so nekateri premalo osveščeni o pravilni prehrani ptic.

Stoji učilna zidana*

<i>Avtorice</i>	Anja Demšar, Alenka Prevodnik in Katja Prevodnik (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Vlasta Balderman
<i>Šola</i>	Osnovna šola Petra Kavčiča Škofja Loka

V preteklih letih so na naši šoli v velikem številu gnezdile mestne lastovke in s svojimi iztrebki “onesnaževale” in “kvarile” izgled šole. Da bi se letos temu “problemu” izognili, so delavci med poletnimi počitnicami (avgust 1998) pri čiščenju oken s svojih mest pometali večino gnezd. Zgrožene nad dejstvom, da so bila lastovkam podrti gnezda, smo se odločile, da je o tem problemu potrebno spregovoriti z vodstvom šole, učitelji in učenci. Lastovke se vračajo na svoja gnezda ali pa stara, poškodovana gnezda obnovijo, zato se starih gnezd ne sme podirati. Vesele smo, da so naša prizadevanja obrodila sadove in so vsa novozgrajena gnezda letos ostala nedotaknjena.

Štorklja in štrk v našem mestu

<i>Avtorji</i>	Rosana Kozjan, Urška Ratajc in Denis Strnad (6. razred)
<i>Mentorica</i>	Darinka Gičvert – Berdnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

Trije šestošolci Rosana, Urška in Denis smo se v šestem razredu odločili, da bomo opazovali štorkljo v našem mestu. Svoja opazovanja smo strnili v kratko raziskovalno nalogo. Delati smo pričeli v zgodnji pomladi 1999, ko so marca štorklje priletele v naše mesto. Celotno

poletje smo jih opazovali na poljih Dravinjske doline. Letos že drugo leto zapored niso imele mladičev, ker jim je pred dvema letoma veter prevrnil gnezdo, zaradi česar so ga prestavili na drugo hišo.

SREDNJA ŠOLA

Gnezdenje breguljke ob spodnji Savi leta 1999

<i>Avtorji</i>	Iztok Drobnič, Klemen Lipovšek, Nina Pavlin in Aleksandra Slak
<i>Mentorja</i>	Andrej Hudoklin in Mirna Malus
<i>Šola</i>	Gimnazija Brežice

V spodnjem toku Save med Krškimi in Mihalovcem smo od aprila do septembra 1999 spremljali gnezdenje breguljk. Gnezdenje smo potrdili na štirih lokacijah: preboj savskega nasipa pod Vrbino – 6 parov, brežina Save pod Mihalovcem – okoli 80 parov, gramoznica Stari grad – do 150 parov in gramoznica v Vrbini – 4 pari. Kljub skromnim gnezdilnim možnostim, število gnezdečih parov kaže, da gre za pomembno gnezdilno območje. Ohranitev breguljk je neločljivo povezana z ohranjanjem gnezdilnih možnosti. V nalogi smo spoznali delo ornitologa. Naučili smo se opazovati ptice in ugotovili, kako različni abiotični in biotični dejavniki vplivajo na življenje in obstoj breguljke na določeni lokaciji.

Lastovke v Knežaku

<i>Avtor</i>	Tadej Kogovšek
<i>Mentorica</i>	Cvetka Žagar
<i>Šola</i>	Gimnazija Postojna

V naši vasi gnezdita dve vrsti lastovk. Pogostejša je mestna lastovka, ki po številu prekaša kmečko. To dokazuje tudi gnezdenje v letu 1998. V Knežaku je gnezdilo 39 parov, kljub temu, da sem naštel 42 dobro ohranjenih gnezd. Največkrat so bili v gnezdu izvaljeni 2–3 mladiči. Kmečke lastovke največkrat gnezdi v neposredni bližini kmetij. Približno 25% lastovk je imelo tudi drugi zarod. Kmečke lastovke so odletele v sredini septembra. V Knežaku je gnezdilo tudi 71 parov mestne lastovke, kljub temu, da je bilo ohranjenih gnezd okoli 100. Mestne lastovke najraje gnezdi na stanovanjskih hišah na novejših fasadah.

Zakaj pri nas izginjajo lastovke

<i>Avtor</i>	Klemen Štefančič
<i>Mentorica</i>	Cvetka Žagar
<i>Šola</i>	Gimnazija Postojna

V tej raziskovalni nalogi sem raziskoval upadanje številčnosti kmečkih lastovk (*Hirundo rustica*) na področju vasi Jasen, Jablanica in Zabiče. Poleg samega upadanja lastovičje populacije, pa sem veliko pozornosti posvetil tudi vzrokom zakaj so ogrožene. Največje upadanje števila kmečkih lastovk je verjetno v Jasnu, ker je ta vas najbližje industrijsko razvitemu mestu Ilirska Bistrica.

Razlog za to pa je velika moderniziranost (skoraj nič hlevov), asfaltirane ceste (tako kmečke lastovke ne najdejo cestnega blata, ki ga nujno potrebujejo za gradnjo trdnih in odpornih gnezd) in opuščanje živinoreje (to pomeni vedno manj hlevov).

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Bela štokrlja v šolskem okolišu OŠ Cezanjevci

<i>Autorice</i>	Gabrijela Dolamič, Sandra Filipič, Klavdija Holc, Andreja Jurša, Andreja Juterša, Tadeja Prelog in Ksenija Rudolf
<i>Mentorica</i>	Janja Kojc
<i>Šola</i>	Osnovna šola Janka Ribiča Cezanjevci

V naši raziskovalni nalogi smo želeli predstaviti življenje bele štokrlje v našem šolskem okolišu. V ta namen smo opazovali dve štokrljini gnezdi. Prvo gnezdo je na Slavičevi domačiji v Grabah, drugo gnezdo pa je na stari Markovičevi hiši v Cezanjevcih. Obe gnezdi naseljujejo štokrlje iz leta v leto že 40 in več let. Letos so bili v vsakem gnezdu po trije mladiči, ki so konec avgusta odleteli v južne kraje. Izvedli smo tudi anketo med vaščani. Večina med njimi je seznanjena z vplivi, ki škodujejo štokrljam: škropiva, umetna gnojila, melioracije, izsuševanje močvirij in pomanjkanje primerne prostora za gnezdenje.

Mestna lastovka v Sevnici

<i>Avtorji</i>	Danilo Brečko (1. letnik), Gregor Godler (2. letnik) in Peter Požun (8. razred)
<i>Mentor</i>	Dušan Klenovšek
<i>Šola</i>	Osnovna šola Savo Kladnik Sevnica

Zadali smo si nalogo, da opravimo temeljit popis gnezdišč v Sevnici. Terensko delo je potekalo v juliju in avgustu. Popisali smo 993 gnezdišč. Od tega je bilo 56% (552) zasedenih. Skoraj vsa zasedena gnezdišča so na velikih objektih (bloki, stolpnice, zdravstveni dom). V predelih Sevnice z enostanovanjskimi hišami lastovk ni. Nebesna stran pri izbiri gnezdilne stene nima pomena, bolj pomembna je varnost. Več kot polovica gnezd se ne dotika sosednjih, kar nam pove, da imajo lastovke dovolj primerne gnezdilne prostora. Vzpodbuden je tudi podatek, da 86% ljudi prisotnost mestne lastovke ne moti.

Ogroženost ptic – zrcalo*

<i>Avtorji</i>	Lidija Gorenc, Mario Lah, Helena Rangus, Jure Tratar in Mihael Žgajnar (3. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Naša raziskovalna naloga Ogroženost ptic – zrcalo se nanaša na oviro – visoko stavbo s steklenimi okni velikih površin, v katerih je zrcalno videna pokrajina. V nekaj mesecih se je na 5000 m² steklenih oken zaletelo in ubilo šest ptic. Sem prištevamo tudi skobca, ker verjetno ni mogel več loviti, čeprav je mogoče

trk preživel. Ali je to veliko? Gotovo preveč, zato moramo dvigniti preplah. Opazili smo, da so nevarnejše severne, bolj temne strani šip, medtem ko svetle in prozorne pticam niso tako nevarne.

Ptice naših Zrkovcev

<i>Avtorja</i>	Matjaž Premzl in Aleš Tomažič (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Tatjana Koren
<i>Šola</i>	Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor

V nalogi sva popisala ptice v Zrkovcih pri Mariboru. V času od 10. januarja do 27. septembra 1999 sva v približno tedenskih presledkih opravila 25 terenskih dni. Registriranih je bilo 106 vrst ptic, od tega 76 vrst gnezdil, 62 zimskih gostov, 18 vrst ptic sva opazila v preletu, 6 pa na selitvi. Naštela sva tudi 21 redkih vrst ptic. Popisane so vse vrste ptic v različnih habitatih na Dravi in njenem obrežju, v gozdu, na poljih in na travnikih ter v sadovnjakih. Rezultati so podani v tabelah in z zapiski opažanj na terenskem delu.

6 SMOS (2000)

Srečanje je potekalo 18. novembra 2000 na
Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA
Damijan Denac

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:
Al Vrezec

Član komisije:
Luka Božič
dr. Peter Trontelj

Ptica leta 2000: Kavka *Corvus monedula*
Foto: Peter Legiša

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Črni škarnik *Milvus migrans*, redka ptica v Sloveniji – gnezdenje v letu 2000

Avtorja	Leon Sabo in Rok Vadas
Mentor	Jože J. Kozamernik
Šola	Osnovna šola Polje

V naši raziskavi smo spremljali razvoj gnezdenja črnih škarnikov na vzhodnem robu Ljubljanske kotline. Spoznali smo, da v naravi preživijo le najmočnejši, zdravi in agresivni, saj se je že v gnezdu bila borba za več hrane in za prostor. Upamo, da bosta obe speljani ptici preživel dolgo pot v Afriko in nazaj in da bomo naslednje leto občudovali njun čudoviti, elegantni let nad obalami Save.

Pomembni datumi med opazovanjem gnezdenja leta 2000:

- 8. april – prvič v tem letu opažen par črnih škarnikov,
- 9. april – odkrito gnezdo,
- 7. maj – izvaljeni mladiči,
- 17. junij – oba na vejah izven gnezda,
- 24. junij – zadnji mladič poletel,
- okoli 15. julija so vsi odleteli.

Drozgi*

Avtorji	Lidija Gorenc, Borut Perše, Helena Rangus in Miha Žgajnar (4. razred)
Mentor	Jože Pečnik
Šola	Osnovna šola Šmarjeta

Na drozge naletimo povsod v našem okolju. Pogosto naletimo na njihova gnezda, ki so prepoznavna po spodnjem iz blata zgrajenem delu, ki je močno zasajeno med rogovile vej gostega grmovja, kamor postavljajo običajno svoja gnezda. Vsak izmed nas si je izbral okoliš opazovanja. Pri izboru smo bili pozorni, da je gozd prehajal v travnike in njive. Pozorni smo bili tudi na drevesa zaradi možnosti prehranjevanja in gnezditve.

Kavka

Avtorji	Klaudija Kolarič, Gregor Moleh, Barbara Petek, Petra Simonič, Vanja Šori in Mateja Zorko
Mentorici	Slavica Gerič in Marija Šterbal
Šola	Osnovna šola Juršinci

Naloga v času priprave tega zbornika ni bila najdena v arhivu DOPPS ali v arhivu sodelujoče šole. Mentorjem in avtorjem se za nastali primanjkljaj iskreno opravičujemo.

Kavka, ptica leta*

Avtorica	Mija Javornik (6. razred)
Mentorica	Darinka Gilčvert – Berdnik
Šola	Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

Kavka sodi v red pevcev in rod vranov. Kavko najdemo na ozemlju Azije do Jeniseja prek Altaja do Himalaje, v Mali Aziji ter Iraku, Iranu, Afganistanu, Kašmirju in SZ Afriki. V Sloveniji je kavka ogrožena vrsta. Ocenjuje se, da pri nas živi od 5000 do 7000 parov. Naseljuje predvsem obrobja mest, gozdiče,

stara poslopja, razvaline, cerkvene stolpe, pa tudi žive meje. Hrani se s črvi, malimi sesalci, jajci drugih ptičev, mladimi ptički, žuželkami, mrhovino, jagodami in z raznimi drugimi plodovi. Kavka gnezdi v kolonijah, zato se med njimi odvijajo borbe za gnezdilna mesta. Mladiči praviloma dorastejo v petih tednih.

Krokar *Corvus corax**

<i>Avtorja</i>	Mitja Drčar in Alja Zupan
<i>Mentorica</i>	Danica Vidmar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Mirna

Krokar je največji predstavnik družine vranov in obenem največji predstavnik ptičev pevcev. Celo njegovo pernato telo je povsem črno, tudi klinast rep, čvrst kljun in noge z ostrimi kremplji. Živi v gozdovih v hribovitih in goratih predelih in ob morskih obrežjih, prileti pa tudi na polja, kjer si išče hrano. Pri hrani ni izbirljen, vendar daje prednost mesni hrani. Je eden tistih ptičev, ki začne z gnezdenjem zelo zgodaj spomladi. Mladiči se izležejo v dvajsetih oziroma enaindvajsetih dneh.

Ptice gozdnatega Boča

<i>Avtorji</i>	Milica Arzenšek, Alen Jug, Sara Majer, Ines Miklaužič, Boštjan Nemeč, Jana Pivec in Tine Zor
<i>Mentorica</i>	Tatjana Zgubič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Poljčane

Namen naše raziskovalne naloge je bil opazovati in proučiti ptice Boča. Za sodelovanje smo prosili gospoda Draga Nemca, zaposlenega

na Inšpektoratu za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo v Slovenski Bistrici. Z njim smo se pogovarjali in pogovor tudi zapisali. Gospod Drago, univ. dipl. inž. gozdarstva, nas je vodil po gozdnatem Boču, kjer smo opazovali in s pomočjo strokovne literature določali vrste ptic.

Ptice v sadovnjaku (zimsko opazovanje)*

<i>Avtorica</i>	Aleša Dular (6. razred)
<i>Mentorica</i>	Marinka Kastelic
<i>Šola</i>	Osnovna šola Center Novo mesto

V času opazovanja od 30. novembra 1999 pa do 10. februarja 2000 sem v 37. dneh v sadovnjaku v Smolenji vasi zabeležila 9 vrst ptic. Dnevno sem zabeležila 4–6 vrst ptic. V našem sadovnjaku je bila največkrat prisotna velika sinica. V 33 opazovanjih sem zabeležila 201 primerok. Domačega vrabca sem zabeležila 29-krat, skupaj 170 primerkov. Veliki detel in črna vrana sta sadovnjak obiskali 11-krat, 10-krat pa plavček. 7-krat je bila opažena sraka, 8-krat ščinkavec in 1-krat dva primerka zelene žolne.

Sevnična*

<i>Avtorja</i>	Andrej Hafner in Peter Požun (8. razred)
<i>Mentorja</i>	Roman Drstvenšek in Dušan Klenovšek
<i>Šola</i>	Osnovna šola Savo Kladnik Sevnica

V šolskem letu 1999/2000 smo pričeli s prvimi naravoslovnimi opazovanji na lokalni rečici Sevnični. Prvič smo združili fizikalna in biološka opazovanja. Nismo si zastavljali velikih ciljev, saj želimo, da bo preučevanje potekalo več let. V treh sobotnih terenskih opazovanjih smo merili fizikalne parametre, določevali opažene ptice in rastline ter skušali nabrati nekaj vzorcev vodnih žuželk. Največjo vrednost naših letošnjih opazovanj predstavljata dve vrsti – povodni kos in črna štokrlja. Pri obeh vrstah gre za nova odkritja, saj do sedaj ni bilo podatkov o pojavljanju teh vrst v naših krajih.

Siva vrana – *Corvus corone cornix*.*

<i>Avtorja</i>	Dušan Jakopin in Peter Koščak (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Danica Vidmar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Mirna

Zaradi svoje prilagodljivosti je siva vrana zelo uspešna vrsta. Izkoristila je vse dobrine civilizacije, od smetišč, na katerih se hrani, do daljnovidov, na katerih gnezdi in počiva. Sivo vrano lahko v Sloveniji vidimo vse leto in jo zato uvrščamo med stalnice. Predvsem pozimi se po poljih in obrobjih mest združuje v velike jate, lahko družno s kavkami in drugimi vranami iz severnejših predelov. Življenjski prostor sive vrane bi težko natančno opisali, saj živi skoraj povsod, razen v strnjjenih gozdovih in visokogorju. Vsekakor pa je ena od značilnih ptic naše kulturne krajine. Ugotovili smo, da siva vrana med ljudmi ni posebno priljubljena ptica.

Sraka*

<i>Avtorice</i>	Petra Jankovič, Nina Novak in Mateja Ostanek (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Danica Vidmar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Mirna

Sračji rod prinaša malo barve v črno vranjo družino, saj je že mnogo bolj pisan, perje se mu bolj blešči in še bolj je mnogostranski. Stari ljudje so tem dolgorepim in pisanim pticam pripisovali vsakovrstne vragolije in imeli srake za prepirljive in pretepaške ptice.

Zakaj bela štokrlja domuje v bližini človekovih bivaljšč?*

<i>Avtorja</i>	Barbara Belšak, Marko Munda, Eva Reberc, Sabrina Slobodjak, Barbara Šmidlehner, Darja Šober, Vanja Šori in Tanja Vinkovič (5. in 8. razred)
<i>Mentorica</i>	Lidija Lozinšek, Stanka Šterbal in Aleksandra Vinkovič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Gorišnica in Osnovna šola Juršinci

Uporabili smo dve metodi raziskovanja: anketo in popis gnezdišč belih štokrelj. Skušali smo ugotoviti, ali so ljudje opazili gnezdenje bele štokrlje in koliko so osveščeni o njeni ogroženosti. Popisali smo sedem gnezdišč bele štokrlje. Naseljenih je pet, eno je zapuščeno in eno v izgradnji. V petih gnezidih smo zasledili 15 mladičev, to je v povprečju tri mladiče na gnezdo. Tak rezultat smo tudi pričakovali. Hoteli smo tudi ugotoviti, če so vsa gnezda v strnjjenem naselju, vendar so rezultati pokazali ravno nasprotno.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Kavka – ptica leta 2000*

<i>Avtorji</i>	Eni Bačac, Simona Golobranc, Kristina Gracej, Bernarda Hribernik, Katarina Jovič, Mateja Lasič, Blažka Merkač, Lucija Mori, Klavdija Pešl, Mirjana Pešl, Blanka Pušnik, Denis Sahernik, Martina Strmčnik in Natalija Sučec (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Vida Jaušovec
<i>Šola</i>	Osnovna šola Neznanih talcev Dravograd

V našem krožku smo se odločili, da bomo popisali kavke v našem kraju. Pri raziskovanju razširjenosti kavke ter njenega načina življenja je bil anketni vprašalnik skoraj nepogrešljiv. Vprašanja smo pripravili učenci v dvojicah, nato pa smo izbrali najpogostejša vprašanja. Anketna vprašanja so bila zastavljena tako, da že na začetku ugotovimo in razlikujemo anketirance glede na poznavanje ptice. Osebe, ki teh ptic niso poznale, smo prenehali spraševati, se jim zahvalili za sodelovanje ter jih povprašali, če poznajo koga, ki bi o tem vedel kaj več. Na našem področju loči kavko in vrano kar 73 % ljudi. Pravilno sta kavko opisala le 2% vprašanih.

Kolonija sive čaplje (*Ardea cinerea*) v Bišu

<i>Avtorji</i>	Aleksandra Fras, Simon Polič, David Pukšič in Benjamin Vrščič (4. razred)
<i>Mentorica</i>	Angela Fras
<i>Šola</i>	Osnovna šola Destrnik Podružnica Trnovska vas

Želeli smo spoznati zanimivost in posebnost naše občine – kolonijo sivih čapelj v Bišu. Naš namen je bil prešteti gnezda in na osnovi že znanih podatkov ugotoviti, ali se kolonija veča. Naši rezultati so osnova, da postanejo Jezera naravni spomenik. Občina naj bi izdala odlok o režimu na tem prostoru, da bi tako ohranili vsaj ta del, kjer gnezdi sive čaplje. Želimo, da bi s pomočjo ornitologov izdelali učno pot okrog Jezer z obvestilnimi tablami. V zadovoljstvo si štejemo, če bo šola smela biti varuh tega naravnega rezervata. Seznanili so se z naravo človekovih vplivov na okolje in se ozavestili o možnostih, koliko lahko vsak od nas prispeva k njeni ohranitvi.

Ptice okoli našega doma*

<i>Avtorji</i>	Mojca Bricelj, Daniela Perdih in Peter Pogačar (2. – 4. razred)
<i>Mentorica</i>	Marjanca Agrež
<i>Šola</i>	Osnovna šola Božidarja Jakca Ljubljana Podružnica Hrušica

Trije člani naravoslovnega krožka na naši šoli smo se dogovorili, da bomo skrbno opazovali ptice, zapisovali podatke in čez nekaj časa zbrali ugotovitve. Ptice smo opazovali v različnih letnih časih, največ pa pozimi ob

krmilnici in spomladi med gnezdenjem. Pri določevanju ptic smo si pomagali s priročnikom. Opazovali smo 29 vrst ptic. Čeprav naše ugotovitve niso ravno znanstvene, pa smo se ob natančnem opazovanju o pticah veliko naučili. Včasih smo z očetmi obiskali in sodelovali pri obročkanju ptic. Ptice so se nam smilile, a so nam razložili, da to počno zato, da lažje ugotavljajo, po katerih krajih in deželah se ptice gibljejo.

Ptice ornitološkega rezervata Gaj in njegove okolice v Brezju pri Mariboru

<i>Avtorja</i>	Matjaž Premzl in Aleš Tomažič (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Tatjana Koren
<i>Šola</i>	Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor

Ornitološki rezervat Gaj v Brezju pri Mariboru je mestna občina Maribor leta 1980 razglasila za rezervat. V nalogi so na podlagi terenskih popisov sistematično prikazane vse vrste ptic Gaja in okolice. Popis zajema terensko delo od decembra 1999 do septembra 2000. Rezultati so podani v tabeli po statusu in primerjalno z lanskim popisom v vasi Zrkovci. Popisana je 101 vrsta ptic. Posebej so predstavljene ptice tega območja, ki so zajete v Rdečem seznamu. V sklepnih mislih je podana ocena pogojev za ohranitev ptic območja, prikazani pa so tudi dejavniki, ki ogrožajo ptice v Gaju.

Ptice v okolici mojega doma – zimsko opazovanje*

<i>Avtorica</i>	Jana Dular (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Marinka Kastelic
<i>Šola</i>	Osnovna šola Center Novo mesto

Odločila sem se, da bom spoznavala in opazovala ptice, ki živijo ob reki Krki pozimi. Ptice sem največkrat popisovala popoldan med 15. in 18. uro. Opazovanja so trajala od pol do ene ure. Opazovala sem jih z mesta ali med počasno hojo ob reki. Ptice sem začela opazovati v mesecu decembru (7. december) 1999, z opazovanji pa sem zaključila v mesecu marcu (31. marec) 2000. V tem času sem izvedla 42 opazovanj. Povprečno sem opazila 20 osebkov na opazovanje. V obdobju opazovanja sem zabeležila 27 vrst ptic. Razdelila sem jih glede na stopnjo dominantnosti in frekvenco.

7

SMOS (2001)

Srečanj je potekalo 17. novembra 2001 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA

Damijan Denac

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:

Al Vrezec

Član komisije:

Luka Božič

doc. dr. Peter Trontelj

Ptica leta 2001: Veliki detel *Dendrocopos major*
Foto: Borut Rubinič

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Gozdni jereb*

<i>Avtorji</i>	Aljaž Arnuš, Rok Černec, Mija Javornik, Gregor Koprivnik in Samo Polegek
<i>Mentorica</i>	Darinka Gilčvert – Berdnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

Naš biološki krožek je zanimal predvsem gozdni jereb, ki prebiva v naši okolici in je, kot vsi vemo, ogrožen. Gozdni jereb je naša najmanjša gozdna kura. Moramo se pohvaliti, da v Slovenskih Konjicah na Konjiški gori prebivata dva para te ogrožene ptice. Odločili smo se, da bomo opazovali jereba in ga poskušali tudi priklicati. Najprej smo izvedeli za zreškega lovca, gospoda Adolfa Slatineka, ki nam ga je kasneje v gozdu v Resniku tudi pokazal. Po dobrem tednu dni opazovanja brez uspeha, nam ga je 25.09.2001 le uspelo priklicati. Ne morem vam povedati, kako smo bili presenečeni in veseli, da smo ga zagledali.

Ogroženost ptic na travniku*

<i>Avtorji</i>	Helena Rangus, Dejan Turk in Mihael Žgajnar (6. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

V naši okolici je veliko predelov, kjer se nahajajo travniki. Nekateri so že od nekdaj namenjeni le za košnjo in sušilo, drugi pa so bili pašniki. V želji dobiti in iztisniti iz

zemlje in travnikov čim več so kmetje posegli v močvirnat svet. Radi bi ga izsušili, očistili in tako povečali. Ob potoku Radovlja in Laknica je bogat ptičji svet. Opazili smo belo štokljo, kosca, podhujko, smrdokavro, rakarja, sivo čapljo, čuka, malega detla, čopastega škrjanca, kragulja, krokarja, prepelico, poljskega škrjanca, povodnega kosa, pogorelčka, repaljščico, kukavico, pivko, kavko, kobilarja, goloba grivarja in velikega detla. Večina teh ptic je v Sloveniji na seznamu ogroženih ptic.

Ogroženost ptic v Zdravcih*

<i>Avtorji</i>	Helena Rangus, Dejan Turk in Miha Žgajnar (6. razred)
<i>Mentor</i>	Jože Pečnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šmarjeta

Zdravci ležijo približno 182 metrov nad morjem. Glavna vodna vira sta Radovlja in potok Laknica. Tla pokrivajo šaši, ločje, rogoz, vodna perunika, kukovičnik in trstičje, veliko pa je tudi drevesnih vrst (vrbe, topoli, jelše, češnje, glog in dob). V Zdravce smo odšli kar nekajkrat in tam smo opazili veliko zanimivih vrst ptic. Opazovali smo lahko smrdokavro, belo pastirico, mlakarice, cikovte, cararje, belo štokljo, veliko sinico, dleska, kobilarja, kanjo, krokarja, kavke, lastovke, taščice, kragulja, skobca, šojo, povodne kose, čizke, liščka, plavčke, rakarja, srakoperje, kačarja in sivo čapljo. V Zdravcih še gnezdiijo ptice, ki so drugje že ogrožene.

Poljski škrjanec (*Alauda arvensis*)*

Avtor	Nik Franko (3. razred)
Mentor	Jože Pečnik
Šola	Osnovna šola Leskovec pri Krškem

Območje mojega opazovanja je del obširne ravnice med Savo in Krko in meri 12,5 ha. Trikrat v tednu, med 22. aprilom in 13. oktobrom sem ga ob robovih prehodil ali prekolesaril z namenom popisa in opazovanja gnezdenja poljskih škrjancev. Opazovanje je bilo uspešnejše v toplih, sončnih jutranjih urah, kot preko dneva. Po odkritju gnezda 22. aprila 2001 sem se lotil resnega opazovanja omejenega prostora. Po oglašanju v soseski predvidevam, da je na Krškem polju gnezdilo vsaj sto parov.

Ptice naših krajev

Avtorji	Tina Potočnik, Nina Prunk, Katja Škrjanc in Simon Zidar (7. razred)
Mentorica	Simona Hribar Kojc
Šola	Osnovna šola Sostro

Člani naravoslovnega krožka smo meseca aprila izvedli anketo med učenci naše šole in nato odšli anketirat tudi krajane. Razvrstili smo se v skupine (tako, da smo pokrili širše območje). Sledile so analize, oblikovanje zapiskov in tabel v računalniški učilnici. Rezultati našega dela so nam pokazali, da so tako učenci OŠ Sostro kot krajani močno povezani z naravo in da jim ptice veliko pomenijo.

Ptiči in ptičje krmilnice

Avtorji	Milica Arzenšek, Mateja Cugmas, Marko Gselman, Alen Jug, Eva Jug, Tomaž Kokot, Sara Majer, Rene Pirš, Maruša Plavčak, Uroš Resnik, Anja Zamuda in Saša Zupan (7. razred)
Mentorja	Goran Sabolič in Tatjana Zgubič
Šola	Osnovna šola Poljčane

Zaradi velike želje po opazovanju in proučevanju sveta ptičev smo se lotili raziskave o pticah. Naše delo je bilo sestavljeno iz teoretičnega in eksperimentalnega dela. Pri teoretičnem delu naše naloge smo uporabili literaturo, ki se je nanašala na našo raziskavo. Pri eksperimentalnem delu pa smo se lotili opazovanja ptic v krmilnici pozimi, opazovanja razmnoževanja ptic, ankete, risanja načrtov za izdelovanje krmilnic ter izdelave le-teh.

Veliki detel (*Dendrocopos major*)*

Avtorji	Klaudija Kolarič, Alenka Kovačec, Sandra Mikša, Gregor Moleh, Janez Podhostnik, Petra Simonič, Doroteja Smolar, Anita Zorko, Mateja Zorko in Tamara Žajdela (6. – 8. razred)
Mentorici	Marija Štebral in Slavica Gerič
Šola	Osnovna šola Juršinci

Velikega detla uvrščamo v red plezalcev. Živi precej samotarsko življenje. Najdemo ga povsod, kjer so drevesa dovolj debela, da si v njih naredi duplo. Svoje gnezdo izdelbe spomladi. V empiričnem delu raziskovalne naloge smo uporabili dve metodi: terensko

delo in anketo. Terensko delo smo opravili v najbližjih gozdovih svoje okolice z namenom, da si ogledamo dupla, ugotovimo njihovo približno starost in določimo vrsto drevesa. Z anketnim vprašalnikom smo želeli ugotoviti, kakšno je poznavanje velikega detla med učenci predmetne stopnje na šoli.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Popis gnezd kmečkih lastovk (*Hirundo rustica*) v občini Trnovska vas*

Avtorji	Urban Muršec, Mitja Potrč in David Pukšič (5. razred)
Mentorica	Angelca Fras
Šola	Osnovna šola Destrnik Podružnica Trnovska vas

Popisali smo gnezda kmečke lastovke in ugotovili, da od 337 gospodinjstev gnezdiijo na 145 kmetijah. Zasedenih je bilo 318 gnezd, nezasedenih le 24. Prve lastovke so priletele 14. aprila, zadnje pa so zasedle gnezda 2. maja. V večini sta se izvalila dva zaroda. Selitev lastovk se je začela po 8. septembru, zadnje pa so se odselile šele 3. oktobra. Našim krajanom bomo predstavili svoja raziskovanja z željo, da bi sami bili bolj pozorni na rabo strupenih sredstev v zlasti še neposredni bližini hlevov (še večji problem je fizično zapiranje dostopov v hleve – mreže, okna...). Svetovali jim bomo, da bodo naredili v hlevih lastovkam umetne opornice za gnezda.

Ptice ujede – navadna kanja*

Avtorji	David Cvetko, Matej Lajh, Klavdija Ljubec, Jani Rakuša, Nino Sever, Zlatka Šuen, Mojca Zavec, Anita Zorko, Jure Zorko in Mateja Zorko (3. – 8. razred)
Mentorici	Marija Popovič in Aleksandra Vinkovič
Šola	Osnovna šola Juršinci

Popis kanj je potekalo od maja 2001 do oktobra 2001. Popisali smo štiri gnezdišča na lokaciji občine Juršinci – Mostje, Grinci, Pesjak in šolsko igrišče (rob gozda). Pri štetju smo ptice zasledili na petih različnih lokacijah. Skušali smo ugotoviti število parov, lovišče ptice ter kakšno je njeno značilno letenje v preži in spustu do plena. Naša naloga je bila tudi seznaniti javnost z dragocenim delčkom narave. Za nas je kanja čudovita, mogočna ptica. Zakaj bi morali čakati na trenutek, ko bo morda ogrožena? Dajmo ji prostor in možnost preživetja med nami!

Veliki detel (*Dendrocopos major*) v naših sadovnjakih in gozdovih

Avtorja	Simon Komar in David Vujinovič (6. in 7. razred)
Mentorica	Tatjana Koren
Šola	Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor

Z nalogo sva želela boljše spoznati velikega detla (*Dendrocopos major*) in izvedeti, ali je še vedno pogost obiskovalec naših sadovnjakov in gozdov. V Trčovi, Stražunu, ornitološkem rezervatu Gaj pri Brezju in nasadu dreves ob

kanalu reke Drave sva v 16 terenskih dnevih popisala devet dupel in enajst velikih detlov. Anketirala sva tudi učence in nekaj krajanov. Ugotovila sva, da velikega detla pozna tako mladina kot starejši krajan. Čeprav je veliki detel ena izmed najbolj razširjenih ptic v Sloveniji, jih je na našem območju vedno manj, saj jih ljudje ogrožajo s hrupom in sekanjem starih dreves.

tabeli po vrsti ptice, kraju popisa in stopnji verjetnosti gnezditve. Skupaj je evidentiranih 132 vrst ptic. V razpravi so ob predstavitvi zanimivejših podatkov podani še dejavniki, ki ogrožajo ptice na jezeru; prometna cesta, kmetijstvo, sprotno odstranjevanje bolnih dreves in lovci. V prilogah so podani sezname ptic, zemljevid območja, fotografije s terena in primeri terenskih zapisov.

SREDNJA ŠOLA

Mokož

Avtorici	Nina Fric in Sabina Pribožič
Mentor	Pavel Šet
Šola	Gimnazija Brežice

Naloga v času priprave tega zbornika ni bila najdena v arhivu DOPPS ali v arhivu sodelujoče šole. Mentorju in avtorjem se za nastali primanjkljaj iskreno opravičujemo.

Ptice akumulacijskega jezera

Komarnik

Avtorja	Matjaž Premzl in Aleš Tomažič (1. letnik)
Mentorica	Tatjana Koren
Šola	Srednja trgovaška šola Maribor in III. Gimnazija Maribor

V nalogi so na podlagi terenskih popisov sistematično prikazane vse vrste ptic jezera Komarnik v Slovenskih goricah. Popis zajema čas od novembra 2000 do septembra 2001. Po popisu območja so rezultati podani v

8 SMOS (2002)

Srečanje je potekalo 16. novembra 2002 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA
Damijan Denac

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:
Dušan Klenovšek

Člani komisije:
Luka Božič
Matjaž Kerček

Ptica leta 2002: Mestna lastovka *Delichon urbica*
Foto: Dare Fekonja

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Mestna lastovka

<i>Avtorice</i>	Špela Hvala, Dragana Krstič, Petra Petelinšek, Špela Ramskugler in Vesna Venišnik
<i>Mentorica</i>	Darinka Odlazek
<i>Šola</i>	II. Osnovna šola Celje

Najprej smo pobrskale po internetu in poiskale vse, kar je bilo mogoče najti o lastovkah, nato pa smo tudi v knjižnici poiskale ustrezno literaturo in jo prebrale. Nato smo se podale na teren. Izbrale smo mestno središče Celja in popisale gnezdišča lastovk, ki smo jih opazile. Opazovanje smo opravljale v presledkih vse od aprila 2002 do septembra 2002, ko smo opazile, da so nas lastovke že zapustile. Zanimalo nas je tudi, kako učenci II. Osnovne šole Celje poznajo mestno lastovko. Zato smo izvedle anketo o poznavanju mestne lastovke v 7., 8. in 9. razredu. Anketa je zajela 150 učencev naše šole. Ugotovile smo, da je poznavanje te ptice slabo.

Mestna lastovka (*Delichon urbica*) – Ali te poznam?

<i>Avtorice</i>	Ana Brenčič, Nuša Črešnik in Kaja Jakolič (5. razred)
<i>Mentorici</i>	Valerija Čuš in Simona Planec
<i>Šola</i>	Osnovna šola Ljudski vrt Ptuj

Namen naše naloge je bil, da ugotovimo vse značilnosti mestne lastovke, kje in iz česa gradi gnezdo, kako skrbi za svoj zarod in kako

dolgo se zadržuje na določenem področju. Raziskovale smo v starem predelu Ptuja in v njegovi bližnji okolici, kjer gnezdi mestna lastovka, ter našle sedem področij njihovega gnezdenja. Mestna lastovka naseljuje vso Slovenijo in tudi na Ptuju je zelo razširjena. Veliko ljudi dobro pozna mestno lastovko in vedo, da prav ona gnezdi v njihovi bližini. Rade smo odkrivala skrivnosti te čudovite ptice in večkrat se ozremo v nebo, da bi jo videle.

Mestna lastovka – Ptica leta 2002*

<i>Avtorji</i>	Črt Čander, Žan Vrtovec in Jaka Žužek (6. razred)
<i>Mentorica</i>	Darinka Gilčvert – Berdnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice

Učenci OŠ Pod goro smo se odločili, da naredimo raziskovalno nalogo o mestni lastovki. Naše delo je potekalo tako, da smo lastovičja gnezda opazovali, jih fotografirali in podatke iskali v knjigah in po internetu. Gnezda smo opazovali od takrat, ko so lastovke prišle in do takrat, ko so odšle. Zelo zanimivo je bilo opazovati, ko so bili v gnezdu mladički. Lepo je bilo videti, kako skrbno jih starši krmijo. Nešteto krat odletijo na lov za hrano in jo potem prinesejo k mladičem v gnezdo. Ko pa se je bližal konec počitnic, so se lastovke začele zbirati v jate in se seliti na jug.

Ptice, zimski gostje na akumulaciji Melje in stari strugi reke Drave

<i>Avtorji</i>	Simon Komar, Tom Strojnik in David Vujinovič
<i>Mentorica</i>	Tatjana Koren
<i>Šola</i>	Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor

V zimi 2001–2002 smo popisali ptice, ki so zimski gostje na akumulacijskem jezeru Melje, delu stare struge reke Drave in na delu kanala HE Zlatoličje na vzhodnem delu Maribora. Rezultate raziskave smo primerjali s tremi dosedanjimi raziskavami v letih od 1988–1997, ki so zajele isto območje. Popisali smo 23 vrst ptic, ugotovili katere ptice se zadržujejo na tem območju, kdaj je višek njihove populacije ter njihovo pojavljanje glede na ekološke vplive, ki smo jih primerjali z raziskavo o Mednarodno pomembnih območjih za ptice v Sloveniji, Atlasom Drave in Rdečim seznamom.

SREDNJA ŠOLA

Mestna lastovka*

<i>Avtorica</i>	Irena Likon
<i>Mentorica</i>	Irena Breščak
<i>Šola</i>	Škofijska gimnazija Vipava

Popisovanje je v glavnem potekalo med glavnimi počitnicami in verjetno je prav zaradi tega sodelovalo malo dijakov. Popise je bilo težko posplošiti, ker se pred popisovanjem nismo dogovorili, kako naj bi vsak popisoval. Nekateri so popisali eno stavbo na vseh štirih

stenah, drugi pa le eno steno na večih stavbah v vasi oz. naselju. Pri obdelavi popisnih listov se mi je najbolj zanimiva zdela ugotovitev, da na stanovanjskih hišah v Postojni ni mestne lastovke. Večkrat mi je na misel prišlo, da so lastniki hiš sami poskrbeli, da je tako, nisem pa o tem prepričana, zato ne morem ničesar trditi.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Gnezda mestne lastovke v starem delu mestnega jedra Škofje Loke

<i>Avtor</i>	Peter Šušnjar
<i>Mentorica</i>	Vlasta Balderman
<i>Šola</i>	Osnovna šola Škofja Loka - mesto

Med popisom gnezd mestne lastovke na področju starega mestnega jedra sem našel 115 gnezd, od tega 65 zasedenih in 67% celih. Največ gnezd sem odkril na Mestnem trgu (41) ter Cankarjevem trgu (31), kjer se tudi nahaja stavba z največjim številom gnezd (cerkev – 24 gnezd). Večina gnezd se je nahajala pod nadstreški različnih tipov. Največje število gnezd je postavljenih na dvo- in tronadstropnih hišah. Višina lokacije gnezd je med 4 in 8 m.

Mestna lastovka (*Delichon urbica*) v Mariboru

Avtorici	Danuška Breznik in Nina Herzog (6. razred)
Mentorica	Simona Šket - Žiberna
Šola	Osnovna šola Malečnik

Naloga v času priprave tega zbornika ni bila najdena v arhivu DOPPS ali v arhivu sodelujoče šole. Mentorju in avtorjem se za nastali primanjkljaj iskreno opravičujemo.

Mestna lastovka (*Delichon urbica*) v Trnovski vasi – Ptica leta 2002

Avtorji	Karmen Čeh, Doroteja Dvoršak, Anja Golob, Mitja Potrč, Ines Švarc in Doroteja Topolovec (5. razred)
Mentorica	Angelca Fras
Šola	Osnovna šola Destrnik Podružnica Trnovska vas

Mestno lastovko smo popisali v delu vasi Biš – eno gnezdo – ter v središču občine Trnovska vas, kjer je bilo preostalih 43 gnezd. Od vseh 44 gnezd jih je bilo zasedenih 34. iz nepojasnenih razlogov je odpadlo 7 gnezd, prazni sta ostali dve gnezdi, eno so lastovkam prevzeli vrabci. Nazadnje smo jih videli 24. septembra. Ker so se nam te ptice zelo priljubile, bomo vsem našim domačinom predstavili, kako naj namestijo približno 30 cm pod gnezdo leseno deščico, da iztebki ne poškodujejo fasade.

Popis velikega srakoperja *Lanius excubitor* na Dravskem in Ptujskem polju

Avtorji	Jernej Koželj, Nikola Sarkičević in Tadej Žnidarič
Mentor	Dominik Bombek
Šola	Osnovna šola Breg Ptuj

Popis velikega srakoperja smo naredili pozimi v letu 2001 na Dravskem in Ptujskem polju. Površina obravnavanega območja je 281 km². Z metodo SAMWALD & SAMWALD (1990) smo popisali 34 velikih srakoperjev. Gostota je bila 12 osebkov/100 km². Največji delež velikih srakoperjev (82%) je plenilo z visokih mest. Veliki srakoperji so lovili na poljih (41%) in na travnikih (41%), 18% velikih srakoperjev pa je lovilo drugje.

Razširjenost mestne lastovke (*Delichon urbica*) pri Mali Nedelji

Avtorji	Božena Džaič, Klemen Farkaš, Jernej Filipič, Mitja Filipič, Nina Gašparič, Jasmina Heric, Dušanka Korošak, Toni Megla in Boštjan Žerdin (7. razred)
Mentorica	Mojca Tkalec-Zoran
Šola	Osnovna šola Mala Nedelja

V tej nalogi smo z zbiranjem podatkov po ustrezni literaturi spoznali mestno lastovko. Na terenu smo s pomočjo ankete in opazovanja popisovali gnezdišča mestne lastovke. Našli smo več kot deset gnezdišč. Večino gnezd smo našli pod nadstreški gospodarskih poslopij, nekoliko manj pod nadstreški stanovanjskih poslopij. Nekaj gnezd je bilo tudi na gladkih

stenah (betonu). Rezultati raziskovalne naloge nam kažejo, da ima skoraj vsaka deseta stanovanjska stavba gnezdo mestne lastovke, kar je nekoliko več kot smo pričakovali. Človek uniči preveč gnezd, ker ga motijo iztrebki na pročeljih hiš. Gnezda bi morali zavarovati in pod njimi namestiti primerne police.

9

SMOS (2007)

Srečanje je potekalo 17. novembra 2007 na
Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA
Aleš Tomažič

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:
dr. Al Vrezec

Člani komisije:
Luka Božič
Matjaž Kerček

Ptica leta 2007: Pogorelec *Phoenicurus phoenicurus*
Foto: Dietmar Nill

PREDSTAVLJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Ali črnočeli srakoperji še gnezdijo na Šentjernejskem polju?

<i>Avtorji</i>	Nina Bregar, Maja Bučar, Matija Gregori, Jernej Lekše in Nina Ljubi (8. in 9. razred)
<i>Mentorji</i>	Andrej Hudoklin, Dušan Klenovšek in Marta Plevnik
<i>Šola</i>	Osnovna šola Šentjernej

Učenci Osnovne šole Šentjernej smo v času od 24. maja do 16. junija 2007 v šolskem okolišu na Šentjernejskem polju izvedli popis gnezdenja črnočelih srakoperjev. Z opazovanjem je bila pregledana dobra tretjina življenjskega prostora vrste na Šentjernejskem polju. Opazovanje je potekalo v 32 vaseh. Zabeležili smo pet lokacij gnezd in en odrasel osebek. Učenci smo se naučili prepoznavati gnezdilni in prehranjevalni okoliš črnočelih srakoperjev in ptice same.

Ali je vran preveč?*

<i>Avtorici</i>	Anja Moškerc in Kristina Novak (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Marjanca Agrež
<i>Šola</i>	Osnovna šola Božidarja Jakca Ljubljana

Vran je v našem okolju veliko, zato sva se letos odločili opazovati vrane in o njih izvedeti čim več. O njihovem življenju sva brali v poučnih knjigah in drugih virih. Podatke sva zbirali z opazovanjem vran. Zelo naju je zanimalo, kje prenočujejo, koliko jih je na prenočišču

in s čim se prehranjujejo. Predvsem pa naju je zanimalo, ali jih je res preveč. Vsa opažanja sva zapisovali na opazovalne liste, ki sva jih oblikovali na začetku dela. Ugotovili sva, da jih je v naseljih najbrž res vsako leto več. Postajajo vse bolj predrzne in zahajajo bližje hišam, saj je zaradi nepravilnega odlaganja odpadkov hrane povsod naokrog veliko več.

Krokarji – zavarovane ptice ♦

<i>Avtorice</i>	Anderja Osterc, Saša Štuhec in Doroteja Žitnik
<i>Mentorica</i>	Branka Škalič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Križevci pri Ljutomeru

Na podlagi raziskovanj in virov bi rade predstavile življenje krokarjev, ki sodijo med zavarovane ptice. Za to nalogo smo se odločile zato, ker želimo v prihodnosti uporabiti to znanje o krokarjih in ker ljudje ne vemo veliko o življenju zavarovanih ptic. Naš cilj je mladim predstaviti krokarje, zavarovane ptice in kaj to sploh pomeni. Naš cilj je tudi, da se naučimo veliko o krokarjih in da mladim te ptice pokažemo. Krokarji so črni, imajo velik kljun in klinasto obliko repa. So tudi največji v družini Corvidae, v katero sodijo tudi srake in vrane. Krokarji začnejo gnezditi, ko je na tleh še sneg.

Labodi* ♦

<i>Avtorici</i>	Melani Gungl in Sabina Majcen (9. razred)
<i>Mentorica</i>	Branka Škalič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Križevci pri Ljutomeru

V okolici našega kraja imamo umetno jezero, Gajševsko jezero, kjer že nekaj let dan za dnevno opazujeva labodje parčke, kako se golobčkajo na vodi, zato sva se tudi odločili, da jih malo bolje spoznava in jih predstaviva še drugim. Delanje naloge je bilo zelo razburljivo in delavno, ampak vseeno polno razno raznih dogodivščin.

Odnos in vpliv človeka na ptice v kraju Trimlini

<i>Avtor</i>	Mitja Molnar
<i>Mentor</i>	Igor Kulčar
<i>Šola</i>	Dvojezična osnovna šola I Lendava

Anketo sem izvedel v vasi Trimlini, ki ima približno 200 prebivalcev. Za vas Trimlini sem se odločil zato, ker je tam po mojem mnenju največ ptic v okolici Lendave. Anketiral sem 13 ljudi. V prvih štirih vprašanjih sem ugotovil, da imajo ljudje ptice radi. Ptice privabljajo v krmilnico z različno hrano in hrano menjavajo po potrebi. Ugotovil sem tudi, da ne razlikujejo med ptičjimi krmilnicami in valilnicami. Če bi padla iz gnezda majhna ptička, bi ji vsi pomagali in ne bi rušili ptičjega gnezda. V njihovi okolici je veliko vrst ptic in nekatere tudi prepoznajo.

Ugotovil sem, da so anketirane osebe veliki ljubitelji narave, ker zelo dobro poznajo ptice in naravo.

Odnos in vpliv človeka na ptice v naselju Kot in Kapca

<i>Avtorici</i>	Endrina Bedö in Manuela Ftičar
<i>Mentor</i>	Igor Kulčar
<i>Šola</i>	Dvojezična osnovna šola I Lendava

Zgodovinski dokumenti dokazujejo, da ljudje že stoletja skrbijo za nekatere prostoživeče ptice in jih krmijo. Zanimanje za naravo in varstvo ptic ob koncu 19. stoletja pomeni začetek skrbi za okolje, pri čemer je danes, tako kot takrat, hranjenje ptičev pomembno za ohranitev nekaterih vrst. Zanimalo naju je, če ljudje danes res hranijo in skrbijo za ptice. Zaradi tega sva izdelali anketo s 26 vprašanji in anketirali 10 ljudi iz vasi Kapca in 10 iz vasi Kot.

Ptice na smetišču

<i>Avtorici</i>	Urška Satler in Ana Marija Soršak
<i>Mentorica</i>	Boža Arko
<i>Šola</i>	Osnovna šola Črešnjevce

Smetišče je za ptice zelo pomemben ekosistem. Čeprav mu velika večina ljudi ne pripisuje posebnih ugodnosti za ptice, je teh veliko. Nudi jim hrano, material za gnezda in zatočišče, nekatere pa tukaj tudi gnezdiijo (poljski in domači vrabci, kmečke lastovke,

mlakarice). Najpogostejše tukaj so sive vrane, rečni galebi, srake, štorke ... pa tudi črni škarnik, kavke, krokarji. Opazovano območje – Odlagališče Pragersko ima še posebno ugodno lego, saj ga z vseh strani obdajajo različni ekosistemi (travniki, polja, ribniki, gozd). Ptice na smetiščih, kjer so pogosto v uporabi delovni stroji, so navajene na hrup.

Ptice naših sadovnjakov*

<i>Avtorici</i>	Meta Bernik, Ana Erman in Lia Tomat
<i>Mentorja</i>	Vlasta Balderman in Janez Tolar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Škofja Loka – mesto

Gotovo ste že kdaj v nov dan vstopili ob poslušanju ptičjega petja. Sploh se to pogosto dogaja v bližini sadovnjakov, kjer se ptice zadržujejo zaradi obilice hrane. Ptice so zelo pomembne za zmanjšanje števila škodljivcev v sadnem vrtu. Kljub temu pa mnogi sadjarji in tudi drugi lastniki sadnih dreves z nepravilno oskrbo zmanjšujejo delež ptic na področju, kjer se nahajajo njihova drevesa. Ugotavljamo, da so v sadovnjakih glede na ankete v našem okolju – v naseljih in vaseh v okolici Škofje Loke – najbolj pogoste ptice kosi, vrabci, velike sinice, taščice, ščinkavci, škorci in kmečke lastovke.

Ptice v sadovnjakih vasi Petišovci

<i>Avtorica</i>	Laura Sobočan
<i>Mentor</i>	Igor Kulčar
<i>Šola</i>	Dvojezična osnovna šola I Lendava

Opazovala sem vrste ptic v dveh različnih tipih sadovnjakov v kraju Petišovci. Opazovanje je potekalo dva tedna v mesecu avgustu, okvirno vsak tretji dan. V številu ptic ne ugotavljam bistvenih razlik. Opazila sem, da se določene vrste ptic nahajajo samo v eni vrsti sadovnjakov, nekatere pa v obeh. Število gnezd pa je bistveno večje v starem visokodebelnem sadovnjaku. Vsa gnezda so bila na drevesih, nobeno na tleh. Gnezda so zaradi goste krošnje težko opazna.

Skrite ptice naših krajev – sove* ♦

<i>Avtorji</i>	Adriana Djačkaj, Nina Mikl in Rok Pungersič
<i>Mentorica</i>	Branka Škalič
<i>Šola</i>	Osnovna šola Križevci pri Ljutomeru

Na terensko delo smo se odpravili popoldne oziroma zvečer, saj je to najprimernejši čas za opazovanje tovrstnih živali. Delo je potekalo v treh korakih in sicer smo najprej našli nahajališče (gnezdišče), nato smo zabeležili opažanja, potem pa napravili fotografijo sove. Opazovali smo dve vrsti sov – malo uharico in lesno sovo. Sove smo opazovali tako, da smo se jim karseda približali, ob tem pa smo se seveda skrili, da ne bi splašili živali v okolici ter tako pritegnili pozornost. Sove smo prvič podrobneje opazovali in to je bilo enkratno doživetje. Poleg tega, da smo lahko videli sovje gnezdo in habitat, smo začeli te živali tudi bolj ceniti.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Gnezdenje male uharice (*Asio otus*) na Golf igrišču Bled leta 2007

<i>Avtorji</i>	Bor Kozinc, Žiga Kozinc in Jaka Ravnik
<i>Mentor</i>	Boris Kozinc
<i>Šola</i>	Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce

Trije učenci ornitološkega krožka Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja Lesce smo v letu 2007 opravili raziskavo Gnezdenje male uharice (*Asio otus*) na igrišču za golf Bled. Skupno smo v obdobju od 10.4. do 20.6. pregledovali 10 gnezdilnih košar in 14 opuščenih gnezd srak, ujed in vereric. Ugotovili smo, da je na območju raziskave gnezdil najmanj en par, ker smo 20. junija 2007 v bližini počivališča samca opazovali speljane mladiče.

Ptice v sadovnjakih

<i>Avtor</i>	Matej Gamser (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Marjeta Gradišnik Mirt
<i>Šola</i>	Osnovna šola Ljubečna

V raziskovalni nalogi sem primerjal število in vrste ptic v visokodebelnih in intenzivnih sadovnjakih. Visokodebelne sadovnjake sem našel pod Svetim Tomažem pri Vojniku, kot primer intenzivnih sadovnjakov pa sem izbral sadovnjake podjetja Sadjarstvo Mirošan v Kasazah pri Petrovčah. Skladno s pričakovanji

sem zasledil nekoliko več vrst ptic v visokodebelnih sadovnjakih. V njih sem sicer pričakoval večje število ogroženih ptičjih vrst, izkazalo pa se je, da se le-te nahajajo v obeh vrstah sadovnjakov v približno enaki meri. Razlog je verjetno bližina naravnih habitatov, ki obdajajo intenzivne sadovnjake. Med ogroženimi vrstami je izstopalo devet vrst ptic: pogorelček, rumena pastirica, rumeni strnad, poljski škrjanec, rjavi srakoper, rjava penica, kanja, veliki detel in divja grlica.

Vpliv pristriženih in amputiranih peruti na življenje obvodnih ptic v Ljubljanskem živalskem vrtu

<i>Avtor</i>	Omar Alhady (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Cvetka Ilovar
<i>Šola</i>	Osnovna šola Vič

V teoretičnem delu predstavljam bistvene lastnosti ptic in njihovo telesno prilagoditev na letenje, amputacijo in prirezovanje peruti ter bolezni ptic v ujetništvu. V raziskovalnem delu pa s pomočjo intervjujev, opazovanja na terenu in ankete ugotavljam, kako te ptice živijo v Ljubljanskem živalskem vrtu. Raziskoval sem, kako pristrižene oziroma amputirane peruti vplivajo na življenje teh prostoživečih obvodnih ptic v živalskem vrtu. Ugotovil sem, da so te ptice zaradi amputiranih ali pristriženih peruti telesno zelo slabo dejavne in imajo zaradi zamaščenosti, oslabeledih letalnih mišic, slabše prezračeni pljuč in plitkejšega dihanja slabo telesno kondicijo.

SREDNJA ŠOLA

Popis gnezdeče populacije postovk *Falco tinnunculus* v Ljubljani in značilnosti njenih gnezdišč

<i>Avtorja</i>	Jurij Hanžel in Tanja Šumrada (2. in 3. letnik)
<i>Mentor</i>	Damijan Denac
<i>Šola</i>	Gimnazija Vič in Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana

Spomladi leta 2007 smo na območju mesta Ljubljane popisali gnezdeče postovke. Skupaj smo pregledali 32,65 km² veliko območje. Našli smo 27 postovkinih gnezd. Pri 14 gnezdih smo našli natančno lokacijo, pri 13 pa smo jih na podlagi opazovanj opredelili za verjetna gnezda, saj nam njihova lokacija ni bila natančno poznana. Izračunana gnezditvena gostota znaša 8,3 gnezdečih parov/10 km². Po pregledu literature o podobnih popisih drugih evropskih mest smo ugotovili, da je ta gostota precej višja od povprečja. Razloge lahko iščemo v obstoju večjih odprtih lovnih površin v okolici ljubljanske obvoznice, kjer postovke lahko lovijo svoj plen (male sesalce).

Primerjava ptic izbranih sadovnjakov na Dolenjskem in Gorenjskem

<i>Avtor</i>	Blaž Blažič (1. letnik)
<i>Mentorica</i>	Eva Vukelič
<i>Šola</i>	Gimnazija Kranj

Zadati si izziv je lahka naloga, uspešno ga prestati pa je nekaj povsem drugega. Izziv moje raziskovalne naloge temelji na predstavitvi pestrosti ptic v petih različnih sadovnjakih, in sicer na Gorenjskem in na Dolenjskem. Pri mojem raziskovanju so me zanimale predvsem naslednje teme: vrstna pestrost ptic ki se pojavljajo v sadovnjakih, kateri sadovnjak najbolj ustreza pticam, katera od omenjenih pokrajinskih enot bolj ustreza pticam v sadovnjakih in posebne zanimivosti določenih vrst ptic v sadovnjakih. Moje raziskovanje je temeljilo na analizi teoretičnega in praktičnega dela na terenu.

10 SMOS (2008)

Srečanje je potekalo 15. novembra 2008 na Pedagoški fakulteti v Mariboru.

KOORDINATOR SREČANJA

Aleš Tomažič

ČLANI STROKOVNE KOMISIJE

Predsednik komisije:

dr. Damijan Denac

Člani komisije:

Urša Koce

Andreja Slameršek

Ptica leta 2008: Kavka *Corvus monedula*

Foto: Borut Rubinič

PREDSTAVLJENE NALOGE

VRTEC

Kavka ♦

<i>Avtorji</i>	Otroci (3-4 leta)
<i>Mentorica</i>	Jana Teran
<i>Šola</i>	Kranjski vrtci, Enota Čirče

Smo majhen vaški vrtec, v njem vzdržujemo zgolj dva oddelka otrok. Otroci, ki sodelujejo v natečaju so stari med tremi in štirimi leti, pa vendar smo z veliko zavzetostjo zagrizli v ponujeno temo. Ob upoštevanju pedagoških načel in razvojnih značilnosti otrok, smo se odločili za tako imenovan odprti tip raziskovanja. Torej smo z otroki postavili problem, predvidevali zakaj je nastal in iskali možne rešitve le-tega. Sam cilj osveščanja širšega okolja z problemom bivališč in zmanjšane števila gnezdišč kavk smo podprli s postavitvijo valilnice za kavke, ki ustreza normativom, valilnica pa je v našem okolju postal predmet največjega zanimanja.

OSNOVNA ŠOLA

Pojte, pojte drobne ptice, preženite vse meglice

<i>Avtorji</i>	Jaka Bidovec, Žak Detela, Fadbardh Gaši, Aleksander Hlebš, Ajhan Idrizoski, Jaka Oblak, Dževad Ponjevič, Eva Križaj, Tajda Kuhar, Jerneja Markič in Tajda Mohorič (5. in 6. razred)
<i>Mentorica</i>	Stanka Prezelj
<i>Šola</i>	Osnovna šola Simona Jenka Kranj

Cilj naše »raziskovalne naloge« je bil, da se aktivno vključujemo v opazovanje ptic, ki letajo in živijo z nami. Cilj je bil tudi, da spoznamo vire, kjer lahko izvemo več o pticah, naučili smo se tudi skrbeti za ptice. Pripravili smo opazovalne liste, na katerih smo beležili kraj in čas opazovanja, opis ptice in s čim se je hranila. Ugotovili smo, da so na našem šolskem vrtu, kjer rastejo japonske češnje, divje češnje, črni trn, lipovec, tulipovec, hrast, gaber, laški topol in breze, naslednje vrste ptic: velike sinice, plavčki, liščki, zelenci, ščinkavci, vrabci, pastirice, šmarnice ali pogorelčki, taščice, brglezi, kosi, srake, veliki detel, sive vrane in grilčki.

Zimsko hranjenje ptic ♦

<i>Avtorji</i>	Matic Fišer, Kristijan Potočnik in Jure Pšajd
<i>Mentor</i>	Matjaž Kerček
<i>Šola</i>	Osnovna šola Borisa Kidriča Kidričevo

Med 21.12.2007 in 23.2.2008 smo šteli ptice v šestih ptičjih krmilnicah. Ptice smo šteli vsak dan v krajih Lovrenc in Njiverce. Želeli smo ugotoviti, kateri dejavniki vplivajo na število ptic in kako se spreminja ter katere vrste so najštevilčnejši obiskovalci. Skupaj smo prešteli 844 ptic, ki so pripadale osmim vrstam. Najštevilčnejše ptice na naših krmilnicah so bili zelenec, domači in poljski vrabci. Ugotovili smo, da mesto postavitve pomembno vpliva na število ptic, ki obiskujejo krmilnice. Več ptic se je hranilo na krmilnicah s sončničnimi semeni kot na krmilnicah z mešanico semen. Povezave med temperaturo in debelino snežne odeje ter številom ptic nismo uspeli potrditi.

NAGRAJENE NALOGE

OSNOVNA ŠOLA

Analiza gnezdenja kmečkih lastovk (*Hirundo rustica*) v vasi Hraše pri Lescah v letu 2008

<i>Avtorji</i>	Bor Kozinc, Žiga Kozinc, Aljaž Mulej in Jaka Ravnik (3. – 8. razred)
<i>Mentor</i>	Boris Kozinc
<i>Šola</i>	Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce

V letu 2008 so štirje učenci Osnovne šole F. S. Finžgarja iz Lesce – člani ornitološkega krožka, opravili raziskavo o gnezdenju kmečkih lastovk (*Hirundo rustica*) v vasi Hraše pri Lescah. Od 7. junija do 10. avgusta so nekajkrat pregledali gnezda na kmetijah v vasi. Skupno so popisali 74 gnezd na objektih petnajstih lastnikov. Prvih legel je bilo 46, drugih pa 17. Lastovke so zgradile gnezda na različnih oporah v 54 odstotkih, na zidu brez podpore pa jih je bilo 46 odstotkov. Tretjih legel v tem letu niso zabeležili, eden od lastnikov pa je imel zapiske, ki so potrdili tako gnezditev v Hrašah leta 2005.

Gnezditev kavke (*Corvus monedula*) v južnem in osrednjem delu Dravskega polja

<i>Avtorici</i>	Tjaša Kerček in Špela Pulko
<i>Mentor</i>	Matjaž Kerček
<i>Šola</i>	Osnovna šola Borisa Kidriča Kidričevo

Med marcem in majem 2008 sva popisali kavke v južnem in osrednjem delu Dravskega polja. Želeli sva ugotoviti številčnost kavk, njihovo razširjenost ter značilnosti gnezdišč. Našli sva 46 domnevnih gnezd kavk. Ocenjujemo, da na popisnem območju gnezdi od 38 do 58 parov kavk. Razširjenost kavk na popisnem območju se je nekoliko povečala. Kavke še vedno gnezdijo v naseljih, v katerih so gnezdile tudi leta 1998, našli pa sva tudi gnezdeče kavke v Lovrencu na Dravskem polju, Mihovcah, Dragonji vasi, Pleterjah ter Gaju pri Pragerskem. Večina (98%) kavk v najini raziskavi je gnezdilo v dimnikih. Povprečna višina gnezd je bila 10,2 metra.

Popis kavk in postovk v Celju

<i>Avtor</i>	Matej Gamser (8. razred)
<i>Mentorica</i>	Marjeta Gradišnik Mirt
<i>Šola</i>	Osnovna šola Ljubčna

V raziskovalni nalogi sem med 4.4.2008 in 31.5.2008 popisoval kavke in postovke v mestu Celje. Pri splošnem popisu kavk sem naštel sedemnajst parov, pri popisu gnezdišč pa šestnajst gnezd, v katera so kavke nosile hrano. Vsa gnezda so bila postavljena v stavbi. Kolonija kavk v Celju je po velikosti druga največja v primerjavi s kolonijami z Dravskega polja. Med raziskovanjem sem našel le dve gnezdi postovk. Eno je bilo postavljeno v stavbi na precej prometni ulici, drugo pa na električnem daljnovodu na travniku. Predvidevam, da je v Celju osem gnezdečih parov postovk, toda zaradi same velikosti mesta sam nisem mogel najti vseh gnezd.

Ptice v naselju

<i>Avtorice</i>	Mihaela Polanec-Berčnik, Maja Raduha in Anja Veit (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Silvija Oslovník
<i>Šola</i>	Osnovna šola Slave Klavore Maribor

Namen naše raziskovalne naloge je bil ugotoviti, kako dobro učenci naše šole poznajo ptice in katere ptice so značilne za področje Tezno – Maribor. Opazovali smo ptice na našem območju, sestavili smo anketni vprašalnik, ankete obdelali, in podatke o pticah poiskali v različnih virih. Prišli smo do zanimivih ugotovitev. Učenci naše šole ptice po imenih dobro poznajo, v svoji okolici opazijo veliko ptic, vendar jih ne prepoznajo.

Ptičje bogastvo Ljubljane

<i>Avtorice</i>	Anja Hren, Andreja Vidergar in Nika Žibert (7. razred)
<i>Mentorica</i>	Marjanca Agrež
<i>Šola</i>	Osnovna šola Božidarja Jakca Ljubljana

Naš osnovni cilj je bil naučiti se opazovati ptice in jih prepoznati tudi v letu in po zvoku. Želele smo ugotoviti, katere ptice se pojavljajo in v kolikšnem številu. Predvidele smo, da se v različnih predelih Ljubljane zaradi različnega rasti ob bregu in bližnji okolici zadržujejo različne vrste ptic. Za opazovanje smo uporabljale daljnoglede, diktafon in fotoaparatus. Področje, ki smo ga izbrale za terensko delo je zelo primeren življenjski prostor za različne vrste ptic, saj smo lahko opazovali več vrst vodnih ptic, golobov in

ujed. Nekatere ptice se pojavljajo po celem področju, nekatere pa le na določenih predelih, kjer je zanje najbolj ustrezno rastje.

SREDNJA ŠOLA

Gnezditvene in prehranjevalne razlike med vrani v širši okolici Pragerskega

<i>Avtorici</i>	Urška Satler in Ana Marija Soršak (1. letnik)
<i>Mentor</i>	Matjaž Premzl
<i>Šola</i>	Osnovna šola Črešnjevca

Raziskovalna naloga zajema terensko delo od aprila do septembra 2008. Opazovanja so potekala v širši okolici Pragerskega. Terensko delo je ponavadi potekalo v jutranjih in dopoldanskih urah, najpogosteje med šesto uro zjutraj in drugo uro popoldne. Na začetku opazovanja sva popisali gnezda in pare srak ter sivih vran pri svatovanju. Ugotovili sva, da je najpogostejša vrsta drevesa, na kateri gnezdiyo srake, jelša, kjer je okolica ugodna za iskanje hrane. Srake navadno ne gnezdiyo v neposredni bližini z drugimi predstavnicami te vrste. Vrane se od srak razlikujejo v tem, da najpogosteje gnezdiyo na mogočnejših drevesih – hrastih.

Ptice Hraških mlak

<i>Avtor</i>	Blaž Blažič (2. letnik)
<i>Mentorja</i>	Vanda Kukec in Tomaž Mihelič
<i>Šola</i>	Gimnazija Kranj

V raziskovalni nalogi obravnavam jesensko in spomladansko selitev preko Hraških mlak v letu 2008. Hraški mlaki sta nastali kot plitvi gnojni jami bližnje živinorejske farme. Danes sta zapuščeni. Med terenskim delom sem tu opazoval predvsem različne vrste ponirkov, čapelj, rac, tukalic, pobežnikov in ptic pevk. V teoretičnem delu raziskovalne naloge sem predstavil predvsem pomembne habitatne tipe mokrišč. Prav tako sem predstavil problematiko ogroženih vrst ptic ter na kratko opisal seleče se vrste, ki sem jih opazoval na terenu. Praktični del raziskovalne naloge zajema analizo podatkov preko grafikonov pri pogostejših in le preko navedbe podatkov (datuma in števila osebkov) pri redko pojavljajočih se vrstah.

IMENSKO KAZALO SODELUJOČIH ŠOL

Osnovne šole

Naziv šole	Predstavljene naloge	Nagrajene naloge	Skupaj
Dvojezična osnovna šola I Lendava	3		3
II. Osnovna šola Celje	3		3
IV. Osnovna šola Celje	1		1
Osnovna šola Antona Globočnika Postojna	1		1
Osnovna šola Bizeljsko		1	1
Osnovna šola Borisa Kidriča Kidričevo	1	1	2
Osnovna šola Božidarja Jakca Ljubljana	1	2	3
Osnovna šola Breg Ptuj		1	1
Osnovna šola Center Novo mesto	3	2	5
Osnovna šola Cvetka Golarja Škofja Loka	1		1
Osnovna šola Črešnjevci	1	1	2
Osnovna šola Črni vrh nad Idrijo	2		2
Osnovna šola Destnik Podružnica Trnovska vas		3	3
Osnovna šola Dobova, Podružnica Kapele		2	2
Osnovna šola Dobravlje	1		1
Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce	3	3	6
Osnovna šola Franceta Prešerna Maribor		1	1
Osnovna šola Glazija	1		1
Osnovna šola Gorišnica	1		1
Osnovna šola Gustava Šiliha Velenje		1	1
Osnovna šola Ivana Roba Šempeter pri Gorici	1		1
Osnovna šola Janka Ribiča Cezanjevci	1	2	3
Osnovna šola Jurija Vege Moravče	1		1
Osnovna šola Juršinci	4	1	5
Osnovna šola Koroška Bela Jesenice	1		1
Osnovna šola Križevci pri Ljutomeru	2		2
Osnovna šola Kuzma	1	2	3
Osnovna šola Leskovec pri Krškem	1		1
Osnovna šola Ljubečna		2	2
Osnovna šola Ljudski vrt Ptuj	1		1
Osnovna šola Majde Vrhovnik Ljubljana	1		1
Osnovna šola Mala Nedelja		2	2
Osnovna šola Malečnik	2	1	3
Osnovna šola Markovci	1		1

Naziv šole	Predstavljene naloge	Nagrajene naloge	Skupaj
Osnovna šola Milojke Štrukelj Nova Gorica	2		2
Osnovna šola Mirna	3		3
Osnovna šola Miroslava Vilharja Postojna	1		1
Osnovna šola Mozirje	1		1
Osnovna šola Neznanih talcev Dravograd		1	1
Osnovna šola Ob Dravinji Slovenske Konjice		2	2
Osnovna šola Ormož	2		2
Osnovna šola Petra Kavčiča Škofja Loka	3	1	4
Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice	4		4
Osnovna šola Poljčane	2		2
Osnovna šola Polje	4		4
Osnovna šola Prežihovega Voranca Jesenice	1		1
Osnovna šola Prule	1		1
Osnovna šola Puconci	1		1
Osnovna šola Riharda Jakopiča Ljubljana	1		1
Osnovna šola Savo Kladnik Sevnica	2	4	6
Osnovna šola Simona Jenka Kranj	2		2
Osnovna šola Simona Jenka Smednik	1		1
Osnovna šola Slave Klavore Maribor		1	1
Osnovna šola Sostro	1		1
Osnovna šola Šentjernej	1		1
Osnovna šola Škofja Loka - mesto	1	1	2
Osnovna šola Šmarje pri Jelšah		1	1
Osnovna šola Šmarje pri Kopru	3		3
Osnovna šola Šmarjeta	15	3	18
Osnovna šola Šturje Ajdovščina	1		1
Osnovna šola Tišina Podružnica Gederovci		1	1
Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor	1	5	6
Osnovna šola Toneta Tomšiča Knežak	1		1
Osnovna šola Turnišče	1		1
Osnovna šola Velika Nedelja	1		1
Osnovna šola Veliki Gaber	5		5
Osnovna šola Vič		1	1
SKUPAJ	102	49	151

Srednje šole

Naziv šole	Predstavljene naloge	Nagrajene naloge	Skupaj
Gimnazija Brežice	3	1	4
Gimnazija Celje – Center	1		1
Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana		1	1
Gimnazija Kranj		2	2
Gimnazija Novo mesto		1	1
Gimnazija Postojna	2		2
Gimnazija Vič		1	1
III. Gimnazija Maribor		1	1
Prva gimnazija Maribor	2	3	5
Srednja ekonomska šola Celje	1		1
Srednja trgovska šola Maribor		1	1
Srednja upravno administrativna šola Ljubljana	1		1
Škofijska gimnazija Vipava	1		1
SKUPAJ	11	11	22

INDEX AVTORJEV RAZISKOVALNI NALOG

A

Abrahamsberg, Jana
Ahtik, Maja
Alhady, Omar
Ameršek, Betka
Anderlič, Mojca
Andrejašič, Tine
Andrejč, Aleš
Anžlovar, Melita
Arnuš, Aljaž
Arzenšek, Milica
Aubreht, Urška
Avsenik, Lojzij

B

Bačac, Eni
Bajde, Zoja
Balon, Matjaž
Banjac, Ana
Barbarič, Andreja
Bednaršek, Nina
Bedö, Endrina
Belca, Mateja
Belina, Urban
Belšak, Barbara
Bence, Gorazd
Benkič, Jure
Bernik, Meta
Berus, Luka
Bezjak, Katja
Bidovec, Jaka
Bitežnik, Danijel
Blažič, Blaž
Bonča, Renata
Botički, Sandi
Botički, Sandra
Brate, Franci
Brec, Jernej
Brečko, Danilo
Bregar, Nina
Brenčič, Ana
Breznik, Danuška

Bricelj, Mojca
Bučar, Maja
Buček, Aleksandra
Budalo, Maja
Bunderla, Marko

C

Cencel, Mitja
Cestar, Valentina
Cijan, Nina
Cugmas, Mateja
Cvetko, David

Č

Čačič, Valentina
Čander, Črt
Čebular, Andreja
Čeh, Karmen
Čelič, Gregor
Černec, Rok
Černigoj, Lavra
Črešnik, Nuša
Črnko, Mihajela

D

Dautbegović, Besim
Demšar, Anja
Demšar, Marko
Denša, Goran
Detela, Žak
Detiček, Janja
Djačkaj, Adriana
Dobrina, Danijela
Dolamič, Gabrijela
Doljak, Anja
Dornik, Uroš
Dražnik, Katja
Drčar, Mitja
Drobnič, Iztok
Drstvenšek, Marko
Dular, Aleša

Dular, Jana
Dular, Marko
Dvoršak, Doroteja
Džaič, Božena

E

Erman, Ana

F

Fadbardh, Gaši
Farkaš, Klemen
Fekonja, Štefan
Ferlan, Marko
Filej, Katja
Filipič, Irena
Filipič, Jasmina
Filipič, Jernej
Filipič, Mitja
Filipič, Sandra
Fišer, Matic
Frančeskin, Vasja
Franko, Nik
Fras, Aleksandra
Fric, Nina
Ftičar, Manuela

G

Gamser, Matej
Gašparič, Nina
Gergorec, Jožica
Geršič, Matjaž
Gjerkeš, Lea
Godler, Gregor
Goja, Simon
Goličnik, Klementina
Golob, Anja
Golob, Polona
Gologranc, Simona
Gorenc, Lidija
Gorenc, Simona
Goričar, Gregor

Gracej, Kristina
Gregori, Matija
Gregorič, Mojca
Grizonič, Marko
Grmek, Gregor
Gselman, Marko
Gulič, Jure
Gungl, Melani

H

Habič, Marko
Hafner, Andrej
Hanžel, Jurij
Heric, Jasmina
Herzog, Nina
Hlade, Marko
Hladnik, Beti
Hlebš, Aleksander
Holc, Klavdija
Homovec, Nina
Honomihl, Borut
Horvat, Andreja
Horvat, Klavdija
Horvat, Matjaž
Hozjan, Melita
Hren, Anja
Hribernik, Bernarda
Hrobat, Katja
Hrovat, Matej
Hvala, Špela
Hvalič, Urška

I

Idrizoski, Ajhan
Inkre, Mateja
Ivančič, Irena

J

Jager, Adela
Jakolič, Kaja
Jakopin, Dušan
Jakupović, Šeik
Jan, Tanja
Jan, Žiga
Janičjevič, Sašo

Jankovič, Petra
Janža, Jernej
Javornik, Mija
Jovič, Katarina
Jožef, Franci
Jožef, Sabina
Jug, Alen
Jug, Eva
Jug, Sara
Jurša, Andreja
Juterša, Andreja

K

Karče, Tina
Kastelic, Tomaž
Kavčič, Bojan
Kehler, Dejan
Kelc, Boštjan
Kerček, Tjaša
Kermc, Matej
Knaus, Toni
Kodrič, Matej
Kogovšek, Tadej
Kokot, Tomaž
Kolarič, Klaudija
Kolarič, Matija
Kolarič, Miha
Komar, Simon
Kopina, Natalija
Koprivnik, Gregor
Koren, Peter
Koritič, Jure
Korošak, Dušanka
Korošar, David
Korotaj, Suzana
Korpar, Danijel
Korpič, Sašo
Kosi, Anita
Košak, Blaž
Košak, Jaka
Košak, Tjaša
Koščak, Peter
Kovač, Andrej
Kovačec, Alenka
Kovačević, Stevo
Kozamernik, Miha
Kozinc, Bor

Kozinc, Žiga
Kozjan, Rosana
Koželj, Jernej
Koželj, Karmen
Kožuš, Anže
Kramar, Miran
Kramer, Joži
Krančan, Tjaša
Kraševc, Matija
Krejan, Beno
Krejan, Lea
Kren, Gašper
Križaj, Eva
Križnar, Lidija
Kronaveter, Mateja
Krošelj, Roman
Krošelj, Sara
Krstič, Dragana
Kudelnjak, Lea
Kuhar, Tajda
Kukovec, Alenka
Kukovec, Goran
Kukovič, Katarina
Kurnik, Barbara
Kvaternik, Katja

L

Labinjan, Damjan
Lah, Mario
Lajh, Matej
Lampe, Mateja
Langerholc, Mojca
Lasič, Mateja
Lašič, Mateja
Lazarevič, Jasna
Lazič, Stojan
Leban, Anej
Leban, Dani
Leban, Gaja
Lebar, Bojan
Lekše, Jernej
Lenart, Tadej
Leskovšek, Matevž
Lešničar, Janja
Levak, Marijana
Likon, Irena
Lipovšek, Klemen

Lisjak, Primož
Ljubec, Klavdija
Ljubi, Nina
Lovrec, Matjaž
Luin, Nina
Lužar, Rok
Lužnik, Tomaž

M

Madon, Anka
Majcen, Sabina
Majer, Sara
Malnar, Martina
Mance, Boris
Manfreda, Greti
Markič, Jerneja
Markič, Urban
Markoč, Metka
Markovič, Valerija
Matko, Melita
Mavri, Maja
Mavrič, Ines
Megla, Alenka
Megla, Klara
Megla, Toni
Merkac, Blažka
Mihelin, Marko
Mihelj, Nataša
Mijović, Hana
Mikl, Nina
Miklaužič, Ines
Mikša, Sandra
Mislej, Sandi
Mlakar, Izidor
Mlinarič, Damjana
Mohorič, Anže
Mohorič, Tajda
Moleh, Gregor
Molnar, Mitja
Mori, Lucija
Moškerc, Anja
Mrgole, Damjana
Mrgole, Marko
Mržljak, Tilen
Mulej, Aljaž
Munda, Marko
Murkovič, Primož
Muršec, Urban

N

Naglič, Miha
Navotnik, Tomi
Nemec, Boštjan
Nemec, Grega
Nikolič, Daniela
Novak, Kristina
Novak, Kristjan
Novak, Luka
Novak, Nina
Novak, Valentina
Novak, Vesna
Nunič, Senta

O

Oblak, Jaka
Obradovič, Davor
Odlazek, Borut
Omerza, Sonja
Ornik, Suzana
Ostaneč, Mateja
Osterc, Andreja
Ožek, Diana

P

Pahor, Ana
Panker, Tomaž
Pavlin, Nina
Pavšlar, Katarina
Pelko, Sabina
Peloz, Tanja
Per, Andrej
Per, Evgen
Perdih, Daniela
Peric, Andreja
Peric, Petra
Perše, Barbara
Perše, Borut
Pešl, Klavdija
Pešl, Mirjana
Petan, Simon
Petek, Barbara
Petelinšek, Petra
Peterka, Franci
Peterlin, Damjana
Peterlin, Tanja

Pinoza, Jasmina
Pinterič, Peter
Pirš, Rene
Piskule, Jasmina
Piskule, Slavko
Pivec, Anja
Plavčak, Maruša
Plazar, Simona
Plohl, Dejan
Plohl, Tjaša
Podhostnik, Janez
Pogačar, Peter
Polanec-Berčnik, Mihaela
Polegek, Samo
Polenšek, Maja
Polič, Simon
Poljakovič, Alma
Ponjevič, Dževad
Potički, Sandra
Potočnik, Kristijan
Potočnik, Tina
Potrč, Mitja
Požun, Peter
Požun, Sebastian
Prelog, Andreja
Premzl, Matjaž
Preskar, Vanja
Prevodnik, Alenka
Prevodnik, Katja
Prezelj, Eva
Pribožič, Sabina
Pristov, Tjaša
Pritekelj, Teja
Protner, Denis
Prunk, Nina
Pšajd, Jure
Pšeničnik, Janja
Pšeničnik, Mateja
Pucko, Matej
Pukšič, David
Pulko, Špela
Pungartnik, Dani
Pungeršič, Diana
Pungeršič, Mija
Pungeršič, Rok
Pušnik, Blanka

R

Radončič, Elvis
Raduha, Maja
Railič, Dragana
Rajterič, Andrej
Rakuša, Jani
Ramskugler, Špela
Ramuš, Mateja
Rangus, Helena
Ratajc, Urška
Ravnik, Jaka
Reberc, Eva
Recek, Alenka
Recek, Boštjan
Redling, Brina
Resnik, Uroš
Ribaš, Andreja
Ritonja, Mateja
Rodič, Zoran
Rudolf, Ksenija
Rupnik, Janja
Rupnik, Ksenija
Rupnik, Matjaž
Rupnik, Veronika

S

Sabo, Leon
Sahernik, Denis
Saksida, Nina
Salaj, Karel
Sankovič, Gregor
Sarkičević, Nikola
Satler, Tomaž
Satler, Urška
Selak, Milan
Selak, Simon
Selič, Lucija
Serčič, Suzana
Sever, Nino
Simončič, Ivo
Simonič, Petra
Simonič, Simon
Slak, Aleksandra
Slivnik, Jure
Slodnjak, Sabrina
Smolar, Doroteja
Smrekar, Sebastjan
Sobočan, Laura
Sobočan, Marcel
Soršak, Ana Marija
Stanič, Jožica

Stanič, Jure
Stožer, Andraž
Strmčnik, Martina
Strnad, Denis
Strojniki, Tom
Stubelj, Manuela
Sušec, Natalija

Š

Šačirovič, Edis
Šekoranja, Adrijana
Šemrl, Marjetka
Šenveter, Maja
Šepec, Gregor
Šeško, Gregor
Šinkovec, Rok
Škerlak, Maja
Škoda, Franja
Škoda, Marko
Škrjanc, Katja
Šmidlehner, Barbara
Šneljer, Mateja
Šober, Katja
Šori, Vanja
Šoštaršič, Damjan
Špeh, Urška
Špeljak, Dejan
Štefančič, Klemen
Štefe, Alenka
Štimpfelj, Bogdan
Štimpfelj, Dejan
Štinfelj, Bogdan
Štinfelj, Dejan
Štirn, Klemen
Štrivan, Nina
Štuhec, Maja
Štuhec, Saša
Šuen, Zlatka
Šumenjak, Nadja
Šumrada, Tanja
Šušnjar, Peter
Švarc, Ines

T

Ternar, Boštjan
Tinko, Maja
Tišma, Zdravko
Tolar, Anja
Tomat, Lia
Tomažič, Aleš
Tomažin, Rok

Tominec, Adrijana
Topolovec, Doroteja
Toroš, Maja
Trampuž, Tina
Tratar, Jure
Trobiš, Bojan
Trobiš, Monika
Trstenjak, Sandra
Trstenjak, Urška
Trtnik, Miha
Turk, Dejan
Turk, Miro
Turk, Uroš

U

Urek, Branka
Urek, Katja
Urek, Robi

V

Vadas, Rok
Vajda, Zdenko
Valič, Denis
Varlec, Barbara
Veit, Anja
Velikonja, Aljaž
Vengust, Denis
Venišnik, Vesna
Verbančič, Dejan
Verbančič, Sonja
Vide, Urška
Vidergar, Andreja
Vinkler, Lidija
Vinkovič, Tanja
Vižintin, Manca
Vodenik, Erik
Vogrinc, Jože
Vogrinc, Lidija
Volaj, Valerija
Volčanšek, Nataša
Vovk, Dejan
Vranetič, Franci
Vranetič, Mitja
Vrčko, Miha
Vršič, Benjamin
Vrtin, Jože
Vrtovec, Žan
Vuga, Vojta
Vujinovič, David

Z

Zadravec, Alojz
Zalar, Špela
Zamuda, Anja
Zavec, Mojca
Zega, Loredana
Zelko, Primož
Zemljič, Sonja
Zidar, Katarina
Zidar, Simon
Zor, Tine
Zorko, Anita
Zorko, Jure
Zorko, Mateja
Zupan, Alja
Zupan, Saša
Zupančič, Jože
Zver, Primož

Ž

Žagar, Nejc
Žajdela, Tamara
Žan, Sandra
Žerdin, Boštjan
Žerjav, Matej
Žgajnar, Mihael
Žibert, Nika
Žibert, Tanja
Žibert, Urška
Žibrat, Sonja
Žigart, Maja
Žitnik, Andrej
Žitnik, Doroteja
Žnidarič, Jasmina
Žnidarič, Tadej
Žužek, Jaka

IMENSKO KAZALO MENTORJEV RAZISKOVALNIH NALOG

A

Adlešič Lebar, Ivanka
Agrež, Marjanca
Arko, Boža

B

Bajc, Barbara
Balderman, Vlasta
Balon, Vladimir
Barovič, Danica
Bombek, Dominik
Borčnik, Mija
Breščak, Irena

C

Cerar, Milan

Č

Črnigoj, Jana
Čujec, Irena
Čuš, Valerija

D

Denac, Damijan
Drstvenšek, Roman

E

Erbežnik - Golob, Metka

F

Ferlan, Tea
Ficko, Melita
Flisar, Metka
Fras, Angela

G

Gerič, Slavica
Gičvert – Berdnik, Darinka
Gojtan, Boža
Gradišnik Mirt, Marjeta

H

Homovec, Lilijana
Hribar – Kojc, Simona
Hribernik, Leopold
Hudoklin, Andrej

I

Ilovar, Cvetka
Iskra, Marja

J

Jančar, Andreja
Jaušovec, Vida
Jeran, Anka

K

Kastelic, Marinka
Katalinič, Dane
Kerček, Matjaž
Klenovšek, Dušan
Klinc, Helena
Kojc, Janja
Konkolič, Olga
Koren, Tatjana
Korpar, Nežka
Kovačič, Darinka
Kozamernik, Jože
Kozinc, Boris
Krebl, Martina
Kukec, Vanda
Kulčar, Igor

L

Lamot, Vesna
Lešničar, Metka
Lihteneker, Liljana
Lisjak, Iris
Lozinšek, Lidija

M

Malus, Mirna
Marčič, Zdenka
Mihelič, Tomaž
Muršec, Danica

N

Najger, Vida
Novak, Bernarda
Novak, Janko

O

Odlazek, Darinka
Oslovník, Silvija

P

Pečnik, Jože
Perkovič, Anita
Petan, Adela
Pintar, Danica
Planec, Simona
Plevnik, Marta
Popovič, Marija
Poženel, Darja
Premelč, Metka
Premzl, Matjaž
Prezelj, Stanka
Pungarčič, Stanislav

R

Rajko, Zorka
Režek – Donev, Nataša

S

Sabolič, Goran
Savnig, Sonja
Sirk, Jelka
Sodja – Kladnik, Marija
Sovinc, Andrej
Sredenšek, Nives

Š

Šere, Dare
Šet, Pavel
Šimnic, Alenka
Škalič, Branka
Šket – Žiberna, Simona
Šorgo, Andrej
Špegel, Bernarda
Šterbal, Marija
Šterbal, Stanka

T

Teran, Janja
Tkalec - Zoran, Mojca
Tolar, Janez
Tolar, Mira

U

Udovič, Vida

V

Verzel, Danica
Vidmar, Danica
Vidmar, Suzana
Vinkovič, Aleksandra
Vovk, Marinka
Vranetič, Milena
Vukelič, Eva

Z

Zadravec, Biserka
Zgubič, Tatjana

Ž

Žagar, Cveta